

3. oldal	A szeretet és az igazság vértanúja	4. oldal	Cselekvő szeretet	5. oldal	Eszköznek lenni mások javára	6. oldal	A Sajáni Vadász-egyesület napjainkban	10. oldal	Ne a maradékelv érvényesüljön
----------	------------------------------------	----------	-------------------	----------	------------------------------	----------	---------------------------------------	-----------	-------------------------------

Tiszta forrásból

Fotó: Kurmay Anita

Csillagregre elnevezéssel tartott adventi népi játék foglalkozást december 6-án Beregardóban Balatoni Katalin. A pedagógiai innovációk előmozdításáért és a családbarát oktatási környezet erősítéséért felelős miniszterelnöki biztos a beregardói Perényi

Zsigmond Kultúrkúriában szervezett zenés, táncos foglalkozásra a Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola oktatóit és növendékeit hívta meg, hogy közösen tudjanak a népi játékok segítségével ráhangolódni az advent időszakára.

Folytatás a 6. oldalon

Betlehemezés, kézműveskedés, közösségépítés

Fotó: Kurmay Anita

Advent időszaka évéről évre arra hív bennünket, hogy lelassítsunk, elcsendesedjünk, s újra felfedezzük a várakozás csendes örömeit. Ezekben a napokban nemcsak a

karácsony közeledtét ünnepejük, hanem a közösséghez tartozás erejét is: a régi szokások felidézését, a kézművesség, a közös ének meghittségét.

Folytatás a 2. oldalon

Szolgálat Isten dicsőségére, embertársaink javára

Részletek a 3. oldalon

Jövönk a tét

A KMPSZ harmincnegyedik közgyűlésén

A kárpátaljai magyarság jövője néhány szilárd alapra épül. Közülük az egyik legfontosabb tartópillér a jövő nemzedékét oktató-nevelő pedagógustársadalom, ame-

lyik ezekben a nehéz időkben is derekasan helytáll, példát mutat az itteni magyar nemzetrészt iránti elkötelezettségből, a szülőföldhöz való ragaszkodásból, és reménykedik egy, a mostaninál békésebb, de-

rűsebb jövőben, hangzott el a KMPSZ Beregszászon megtartott közgyűlésén. Az eseményre több mint kétszáz küldött és számos meghívott vendég részvételével a Rákóczi Egyetemen került sor. Az alkalom

kezdetén Demeter Hanna, a Rákóczi Egyetem Felsőfokú Szakképzési Intézetének hallgatója Heltai Jenő Szabadság c. versét szavalta el.

Folytatás a 2. oldalon

Ünnep a hétköznapiakban

Kárpátalján járt a Nemzetstratégiai Kutatóintézet Mikulása

Immáron tizenharmadik alkalommal hozott ajándékot a Beregszászi Horváth Anna Gimnáziumba a Nemzetstratégiai Kutatóintézet Mikulása. Akit, és az öt elkísérő Krampuszt, illetve a szervezet munkatársait a gyerekek ünnepi műsorral fogadtak.

Köszöntőjében Fring Erzsébet szervezőpedagógus úgy fogalmazott, hogy idén a nagyszakállú érkezése teremtette meg számukra az adventi időszak bensőséges, szeretetteljes hangulatát.

A szavaltatok és az énekszámok elhangzása után Tóth Edit igazgató a sajtó jelenlévő munkatársainak azt nyilatkozta, hogy a háború árnyékában a pedagógusok vállára a szokottnál is nagyobb teherterjedik.

Folytatás a 2. oldalon

A KMPSZ harmincnyedik közgyűlésén

Oktatásügy: jövőnk a tét

Elejét lásd az 1. oldalon

Az egybegyűlteket köszöntve Benedek Imre, a KMPSZ alelnöke a kezdetekre visszatekintve azt hangsúlyozta, hogy küzdelmes évtizedeken vagyunk túl, amelyek során sok szép eredményt sikerült elérni.

A KMPSZ megalakulása óta szervezi, ösztönzi és támogatja a kárpátaljai pedagógusok azon nem törekvését, amelyek elősegítik a szülőföldön élő magyar diákok esélyegyenlőségének megteremtését, azonosság tudatuk kialakulását, elmélyítését, a magyar nyelv, a tudomány és a kultúra ápolását, hangsúlyozta elnöki beszámolójában Orosz Ildikó. Többek között ezt a célt szolgálják a tantárgyi vetélkedők is.

A kárpátaljai magyar közösség 2017 óta folyamatosan küzd azért, hogy az őket érintő hátrányos korlátozások megszűnjenek. Békés eszközökkel, a hatályos törvények között, a nemzetközi fórumok hatására küzdelmünk részleges eredményre vezetett, hangzott el a beszámolóban.

Az elnök asszony szólt arról, hogy a tanulmányi versenyekbe, a nyári táborokba, a „Határtalanul” nyári iskola programok mindegyikébe sikerült több száz diákot bevonni. Eredményesnek

bizonyult a pedagógusok számára szervezett Nyári Kölcsey Akadémia is. A Belügyminisztérium Köznevelési Államtitkársága támogatásával az idei tanév kezdetén az iskolák ismét átvehették a magyarországi tankönyvcsomagot magyar nyelvből és matematikából az 1–8. osztály számára. Idén augusztus végén közel 52 ezer magyarországi tankönyvet sikerült kiosztani. Köszönet érte a szponzoroknak.

Orosz Ildikó beszámolt a 2025-ös évben megejtett Nemzeti Multiteszt eredményeiről, rámutatva, hogy mely tantárgyakból van szükség az előrelépésre. Beszélt a kárpátaljai magyar líceumhálózat létrehozásának fontosságáról, arról, hogy minden kistérségben szükség van egy ilyen intézményre.

Magyarországban igyekeznek mindent megtenni annak érdekében, hogy az ott élő nemzetiségek képviselői otthon érezzék magukat, megőrizték identitásukat, anyanyelvüket, kultúrájukat, gyermeik anyanyelvükön tanulhassanak, hangsúlyozta Balatoni Katalin, pedagógiai innováció előmozdításáért és családbarát oktatási környezet erősítéséért felelős miniszterelnöki biztos. Kiemelte: az Európai Unióba törekvő valamennyi országnak, így Ukrajnának is ezeket a szempontokat kell szem előtt tartania.

A magyarországi vendég köszönetet mondott a kárpátaljai pedagó-

gusoknak az eddigiek során kifejtett odaadó munkájukért és biztosította őket arról, hogy az anyaország továbbra is kitüntetett figyelemmel kíséri a kárpátaljai magyar nemzet-rész sorsának alakulását.

Van magyar jövő Kárpátalján, hangsúlyozta üdvözlő beszédében az Európai Parlament vidékünkéről származó képviselője, aki nagyra értékelte az itteni magyar pedagógusok tevékenységét, akiknek munkásságára leginkább az elhivatottság, a bátorság és az emberi tisztesség

sok tapasztalata fontos az egész térség oktatásának jövője szempontjából. Javasataikat és előremutató kezdeményezéseiket igyekezünk felkarolni és megvalósítani, hangsúlyozta hozzászólásában Mariana Maruszinec, a Megyei Állami Közigazgatás Oktatási és Ifjúsági Főosztályának vezetője.

A küldöttek egyhangúlag elfogadták a közgyűlés nyilatkozatát, amelyben többek között kifejtik: 2023-ban az ukrán parlament elfogadta a nemzeti kisebbségekről

ség a jellemző. A mindennapok során megtapasztalhattuk, hogy a kisebbségi lét erőforrásul szolgálhat, mondta. Ferenc Viktória arról biztosította az itt élőket, hogy társaival együtt Brüsszelben a továbbiakban is azért küzd, hogy Ukrajnában a kisebbségi jogok maradéktalanul érvényesüljenek.

A kárpátaljai magyar pedagógu-

sok tapasztalata fontos az egész térség oktatásának jövője szempontjából. Javasataikat és előremutató kezdeményezéseiket igyekezünk felkarolni és megvalósítani, hangsúlyozta hozzászólásában Mariana Maruszinec, a Megyei Állami Közigazgatás Oktatási és Ifjúsági Főosztályának vezetője.

A küldöttek egyhangúlag elfogadták a közgyűlés nyilatkozatát, amelyben többek között kifejtik: 2023-ban az ukrán parlament elfogadta a nemzeti kisebbségekről

sok tapasztalata fontos az egész térség oktatásának jövője szempontjából. Javasataikat és előremutató kezdeményezéseiket igyekezünk felkarolni és megvalósítani, hangsúlyozta hozzászólásában Mariana Maruszinec, a Megyei Állami Közigazgatás Oktatási és Ifjúsági Főosztályának vezetője.

A küldöttek egyhangúlag elfogadták a közgyűlés nyilatkozatát, amelyben többek között kifejtik: 2023-ban az ukrán parlament elfogadta a nemzeti kisebbségekről

(közösségekről) szóló törvény módosítását, melynek rendeznie kellett volna az oktatás, a nyelvhasználat, a nemzeti kisebbségi lét más területein kialakult jogszerűségeket. A törvény alapján módosítani kellett volna azokat a törvényeket, melyek ezzel nincsenek összhangban, és még számos törvényerejű rendeletet meg kellett volna hozni

ahhoz, hogy visszaállítsák azokat a jogokat, amelyek az elmúlt évtizedben csorbultak. Ugyanakkor örömmel konstatálják, hogy a KMPSZ képviselőit bevonták abba az ukrán-magyar munkacsoportba, amely a kárpátaljai magyarok jogszerűsítését hivatott tárgyalási úton korrigálni. „Végre rólnk, de nem nélkülünk tárgyalnak, amit előrelépésként értékelünk. Megfogalmaztuk azokat a problémákat, amelyeket meg kell oldani” – áll a nyilatkozatban. „A KMPSZ közgyűlése is kiáll amellett, hogy állítsák vissza jogainkat a nemzeti jelképek használatára, a nemzeti ünnepi méltatására terén. Biztosítsák a kisebbségek igényeit az irodalom, a művészet és a médiahasználat terén. Minden állampolgárnak legyen joga megválasztani az oktatás nyelvét. A nemzetiségi iskolákban a nemzeti közösség kultúrájának megőrzése érdekében az oktatási folyamat nyelve lehessen a magyar. Egy osztály esetében is lehessen líceumi képzést indítani. Az intézmények finanszírozását teljes mértékben az állam biztosítsa. Az intézmény alapszabályában, pecsétjében, cégtablójában az intézmény neve magyarul is szerepeljen.”

A találkozó végén az egybegyűlteket a Credo Alapítvány Gyöngykalásis énekegyüttese felépését tekinthették meg, majd Tarackózi Ferenc református lelkész kérte Isten áldását a pedagógustársadalom életére és munkájára.

Eszenyi Gábor

Kárpátalján járt a Nemzetstratégiai Kutatóintézet Mikulása

Ünnep a hétköznapokban

Elejét lásd az 1. oldalon

Hisz az oktatási-nevelési feladatokon túl az is rajtuk múlik, hogy neveltjeiknek részük legyen a gyerekkor által nyújtott örömeiben, hogy az számukra ne vesszen el nyomtalanul. Beszámolt arról is, hogy az NSKI vezetői, munkatársai nem csupán az év végén gondolnak rájuk, hisz már korábban is közreműködtek a tanter-

dencében élő magyar nemzetrészek közül a kárpátaljai a legrászorultabb és a legkiszolgáltatottabb. Ezért fordult feléjük anyaország részéről a fokozott figyelem. „Megelégedéssel nyugtáztuk, hogy a most zajló háború alatt az itteniek bebizonyították élni akarásukat, s azt, hogy leg-többjük a szülőföldjén képzelel el a jövőt. Itt szeretne boldogulni, sorsközösségben a többségi nemzet képviselőivel, felvállalni a há-

mek felszerelésében, és anyagiilag folyamatosan támogatják azokat a külön foglalkozásokat, amelyeket az intézmény pedagógusai angol nyelvből, matematikából, népművészeti tárgyakból tartanak.

A kezdeti kapcsolat időszakra visszatekintve Péti Márton, az NSKI elnökhelyettese arról szólt, hogy 13 esztendővel ezelőtt még nem dörögtek a fegyverek Ukrajna keleti részén, de az már látnivaló volt, hogy a Kárpát-me-

ború utáni újrakezdés valamilyen terhért” – emelte ki az elnökhelyettes.

A Nemzetstratégiai Kutatóintézet csapata Beregszászból Nagydobronyba utazott, ahol az Irgalmas Samaritanus Református Gyermekotthonban egy meghatározó pillanatokban gazdag ünnepség keretében a Mikulás az intézmény neveltjeinek átnyújtotta a személyre szóló ajándékcsoomagokat.

-ardai-

Karácsonyváro a Rákóczi Egyetem Filológiai Campusában

Betlehemezés, kézműveskedés, közösségépítés

Elejét lásd az 1. oldalon

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Filológiai Tanszéke igyekszik megőrizni és továbbadni ezeket az értékeket – így történt idén is, amikor a Magyar Tanszéki Csoport december 4-én megtartotta hagyományos karácsonyváro jótékonyági rendezvényét.

A Filológiai Campus aulájában összegyűlt hallgatókat, oktatókat és vendégeket Kész Margit docens köszöntötte. Szavaiban az advent lényegére irányította a figyelmet: arra a belső készenlétre, amelynek egyszerre része az egymás felé forduló szeretet, a figyelem és a meghittség. Rámutatott, hogy bár a mindennapjaink nem mentesek a háború árnyaitól, a közösség ereje képes fényt gyűjteni a bizonytalanság idején is – s ez a fény hív bennünket a közelgő ünnepre.

A program egyik legemlékezetesebb eseményeként a tanszék munkatársai és hallgatói salánki betlehemes játékot mutattak be. A többnapos felkészülés gyümölcse egy hiteles, hagyományörző előadás lett. A betlehemezők Jézus születésének történetét nem csu-

pán a Filológiai Campus központi terében mutatták be, de elvittek az intézmény különböző részeibe, olyan tiszta örömmel és lelkesedéssel, amely sokak számára tette emlékezetessé az idei adventet.

A gyerekeket és felnőtteket egyaránt nagy örömmel köszöntötte a Mikulás, aki apró ajándékokkal és közös fotózási lehetőséggel tette teljesebbé az ünnepi

zott. Az asztaldíszeket Kalanics Éva salánki tanárnő irányításával készíthették el a vállalkozó kedvű résztvevők.

A rendezvény idén is nyitott kapukkal várta a vendégeket: a Salánki Líceum és a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum végzős diákjai kiemelt meghívottként vettek részt a programon. A szervezők szándéka egyértelmű volt: megmutatni a középiskolásoknak, hogy az egyetemi élet jóval több a tanulmányi kötelezettségeknél. Itt valódi közösség születik, ahol a hagyományok ápolása, az együtt megélt élmények és a személyes kapcsolódások éppoly fontosak, mint a szakmai fejlődés. A karácsonyváro nap így pályaeorientációs nyílt napként is szolgált,

Fotó: Kurmay Anita

hangulatot. A nap kézműves foglalkozásokkal folytatódott: mézeskalács-díszítésre és ünnepi asztaldíszek készítésére is volt lehetőség. A frissen sült mézeskalácsokat a tanszék hallgatói sütötték meg, a díszítéshez pedig sok gyerek és felnőtt örömmel csatlako-

betekintést nyújtva az egyetem sokszínű mindennapjaiba.

A közös ünnepvárás idén is bebizonyította: a hagyományok ápolása nem csupán múltunkat őrzi, hanem a jövő reményességét is erősíti közösségeinkben.

Kósa Eszter

Előadás Esterházy János életéről a Munkácsy Mihály Magyar Házban

A szeretet és az igazság vértanúja

A mártíromságot szenvedett Esterházy János életéről tartott előadást a Munkácsy Mihály Magyar Házban Molnár Imre történész, számos könyv szerzője, a jeles felvidéki magyar politikus és közéleti ember életrajzának elhivatott kutatója. Az egybegyűlteket köszöntve Petrusovics Nikolettta kulturális menedzser azt hangsúlyozta, hogy Molnár Imre kutatásainak köszönhetően ma már sokkal tisztábban láthatjuk azt az utat, amelyet Ester-

Megnyitó beszédében Tarpai József, a Munkácsy Mihály Magyar Ház igazgatója, a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládok Egyesületének (KMNE) elnöke arról a gazdag, termékeny és küzdelmes életéről beszélt, amely meghatározta a kiváló felvidéki politikus sorsát. Valamennyiünket büszkeséggel tölt el az a tudat, hogy a KMNE megkapta az Esterházyról elnevezett díjat, és hogy Beregszászon emléktáblát avathatunk tiszteletére, mondta Tarpai József.

Számos olyan mozzanat van,

házy János – hitét, emberségét és a közösségért vállalt szolgálatát megőrizve – következetesen végig járt. Az előadás során nemcsak kevésbé ismert történelmi tényekről szerezhetünk tudomást, hanem egy olyan életpályát is megismerhetünk, amely ma napig erőt, hitet és iránymutatást adhat mindnyájunk számára.

amelyben Esterházy János emberi nagysága tetten érhető – kezdte előadását Molnár Imre. – Ezek közül egyet mindenképpen kiemelnék, mégpedig azt, hogy amikor 1938-ban a Felvidék jelentős része visszatért az anyaországhoz, ő a magyarországi parlamentben felkínált képviselői szék helyett a szórványban élő, továbbra is Szlovákiában maradt nemzettársaival vállalt sorsközösséget. Nemzeti értékek és ön-

tudat, valamint a krisztusi útmutatáshoz való ragaszkodás – ez lett életének legfőbb zsinórmértéke. Akkor és sorsának későbbi szakaszaiban is a Megváltó útját követte: ahogy Krisztus urunk felvállalta, végigment a kereszttúton, és elszenvetve a szembejövő megpróbáltatásokat, fogalmazott az előadó.

Molnár Imre beszámolt Esterházy János kárpátaljai útjáról, amelynek valamennyi állomásán – Munkácson, Beregszászon, Nagyszőlősen – igen szívélyes fogadtatásban részesült. Megtudtuk, hogy milyen megpróbáltatásokon ment keresztül a gulágon töltött évek során. S arról is hallhattunk, hogy immár az egyik cseh-szlovákiai börtön életfogytiglanra elítélt rabjaként milyen kitörő örömmel fogadta az 1956-os magyar szabadságharc híreit.

A jelenlevők megtekinthették az *Apám, Esterházy János* c. dokumentumfilmet, amelyben Aliz lánya beszél a családjáról, a gyermekkoráról, a korán elkezdődött hányatott életéről, s arról, hogy édesanyja bizony nem tudta elviselni a sok-sok megpróbáltatást, s végül elmeorvosintézetbe került.

Esterházy élete, nemzetéhez való ragaszkodása ma is példamutató, hangsúlyozta az előadó. A szenvedések során megváltozott, megnevesült e kiemelkedő államférfi lelke, s csak szereteteinek és a felvidéki magyarok sorsának alakulása foglalkoztatta. Mindig ez adott erőt számára a próbatételek elviseléséhez. Nagysága számunkra is példaértékű.

Beregszászban vasárnap a Pásztor Ferenc Közösségi és Zarándokház falán avattak emléktáblát Esterházy János tiszteletére.

Eszenyi Gábor

Beregszászban meggyújtották az adventi koszorú második gyertyáját

Fellobbant a remény lángja

Advent második vasárnapján ismét ünnepi csend és meghittség borult Beregszász főterére, ahol a város közössége ezúttal a remény gyertyájának lángját gyújtotta meg. A Pro Cultura Subcarpathica által életre hívott Közös Advent programozat immár több mint egy évtizede hívja össze a különböző felekezetek és intézmények képviselőit, valamint mindazokat, akik együtt szeretnék megélni a várakozás örömeit és az összetartozás erejét.

A második gyertya a reményt jelképezi – azt a fényt, amely képes megtörni a sötétséget, és amelyre most talán nagyobb szüksége van a közösségnek, mint bármikor. A Beregszászi Polgármesteri Hivatal és a Római Katolikus Egyházközség közös szervezésében tartott ünnepségen Babják Zoltán polgármester és Molnár János esperes-plébános osztották meg gondolataikat. Napjainkban sokan úgy érezzük, a sötétség körülöttünk és bennünk is nagyobb, mint szeretnénk, éppen ezért még nagyobb szükségünk van a reményre – fogalmazott köszöntőjében a polgármester. Aki kifejtette: a remény azonban nem távoli, elvont fogalom, hanem maga az emberi helytállás. „A remény ti vagytok. Ti, akik a bizonytalanság, a nehézségek és

a mindennapi küzdelmek ellenére itt maradtatok, akik nem adtátok fel, akik reggelente felkeltek és tesztik a dolgokat. Köszönet illet mindenkit, aki a helyén maradt, az orvosokat, a pedagógusokat, a hivatalnokokat, a vállalkozókat, és külön hála a térségben működő civil szervezeteknek, akik munkájukkal nap mint nap hozzájárulnak kistérségünk stabil-

tásának fenntartásához” – mondta. Babják Zoltán hangsúlyozta: a város hazavárja mindazokat, akik távol vannak, és imádságban hordozza azokat, akik a fronton szolgálnak.

A reménnyel kapcsolatosan Molnár János esperes arra hívta fel a figyelmet, hogy az keresztyén erény, amely gyakorlást igényel, ugyanakkor Isten ajándéka is. „A remény tárgya nem lehet más, mint maga Isten. Ha benne bízunk, nem fogunk csalatkozni” – mondta. A remény mindenki szívében ott van, de leginkább a béke iránti remény. Ezért is kiemel-

ten fontos számunkra a közös adventi programsorozat, hiszen hétről hétre közösen reménykedhetünk és bízhatunk a mihamarabbi békében, foglalmazott az esperes-plébános.

Cserniga Gyula református lelkipásztor arra buzdított, hogy mindenki fedezze fel életében azokat a pillanatokat, amikor Isten újat akar teremteni. Virágh Szabolcs görögkatolikus pap arra figyelmeztetett, hogy ne csak panasszal, hanem örömmel és hálaladással is forduljunk Istenhez.

A köszöntéseket követően Babják Zoltán és Molnár János a főtéren elhelyezett adventi koszorún meggyújtotta a második gyertyát. Közben Roszpotnyuk Vitalina hegedűjátékában felcsendült az *Ó, jöjj, ó jöjj, Emmanuel* című dal.

Az ünnepi alkalmon a Beregszászi Kodály Zoltán Művészeti Iskola tanári kórusa szolgált adventi énekekkel. A hegedű hangja és a karácsonyi dallamok olyan légkört teremtettek, amelyben a második gyertya, a remény fénye valóban betöltötte a teret, a szíveket.

A remény gyertyája ebben az esztendőben is csendesen, mégis erőteljesen emlékeztet arra: a sötétség sosem végső, és amíg közösségként együtt állunk köré, addig a fény megtalálja az utat.

-csongori-

Dercenben emléktáblát és emlékszobát avattak Zsukovszky Miklós tiszteletére

Szolgálat Isten dicsőségére, embertársaink javára

Reménységgel, várakozással és hálaladással telt szívvel üljük meg advent második vasárnapját. Reménység és bűnbánat – ez a két dolog nem engedi, hogy letérjünk a Krisztus által kijelölt útról. Amelyen nincs helye sem nemzeti, sem vallási gógnak – hangzott el a derceni református templomban megtartott hálaladó istentiszteleten, melynek keretében felavatták a településen évtizedeken át szolgáló Zsukovszky Miklós tiszteletesnek, a Beregi egyházmegye esperesének, a Derceni Egyházi Önkéntes Tűzoltóság alapítójának emléktábláját, és azt az emlékszobát, ahol személyes tárgyai mellett bemutatásra kerülnek a húsz évvel ezelőtt létrejött önkéntes tűzoltóság mindennapjai.

Igehirdetésében Zán Fábrián Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház (KRE) püspöke Pál apostol életének egyik olyan kétségbeesetten nehéz állomását idézte fel, amikor a dühöngő tömeg az ő elpusztítását követelte a hatóság embereitől, akik készen álltak Pál megkorbácsolására. Ekkor a megkötözött arra emlékeztette a szégyenteljes tette készülőkét, hogy római polgárt bírósági végzés nélkül nem büntethetnek meg. Számunkra ebből az a tanulság, hogy a hitben járó embernek is joga van a világi eszközökkel élni, mint ahogy tette egész szolgálata során Zsukovszky Miklós, aki azt vallotta, hogy nincs helye az életünkben semmiféle szűklátókörűségnek, nem kell nézni senki nemzetiségi vagy vallási hovatartozását, missziós lelkülettel oda kell vinni a segítséget, ahol arra a legnagyobb szükség van. Nem véletlenül választotta az általa alapított önkéntes tűzoltóság a következő mondatot jel-szavával: „Istennek dicsőség, egymásnak segítség”. A Mindenható ügye iránt elkötelezett híveknek – bár tudatában vannak, hogy ők elsősorban a mennyország polgárai – evangéliumi szeretettel kell ezen a földön szolgálniuk, menteni embertársaik életét és értékeit.

A Derceni Egyházi Önkéntes Tűzoltóság kétévtes történetét Dénes-Zsukovszky Anna elevenítette fel, aki édesapja halála után átvette annak parancsnokságát. Zsukovszky Miklós már az 1998-as 2001-es nagy kárpátaljai tiszai árvizek idején szembesült azzal a ténnyel, hogy milyen nagy szükség lenne speciális eszközökre a bajbajutottak mentése során. Így jutott el arra az elhatározásra, hogy Magyarország belügyminiszterétől kérjen segítséget terve megvalósításához. A Mindenhatónak hála, hogy a későbbiek során nem csupán az anyaország, de holland, svájci és német egyházi és civil szervezetek is felkarolták a kezdeményezést. A mögöttünk hagyott húsz év során több mint 700 alkalommal vonultak ki a derceni önkéntes tűzoltók, és emberéletek tucatjait, rengeteg értéket sikerült megmenteniük. A bő három éve zajló fegyveres konfliktus ideje alatt 17 tűzoltóautót fogadtak a külhomból, s juttattak el az ország harcok sújtotta keleti vidékeire.

A megemlékezés során számos magyarországi vendég Bacsai József, Magyarország unkvári főkonzulja – többek között Dobson Tibor vezérőrnagy, a Magyar Tűzoltó Szövetség elnöke, Czibere Károly, a Magyar Református Szeretetszolgálat ve-

zetője, Pál Sándor, a Te is segíthetsz! Alapítvány elnöke, valamint Cicej Volodimir, a megyei tűzoltóparancsnokság képviselője – osztotta meg gondolatait Zsukovszky Miklós és a derceni tűzoltók tevékenységével kapcsolatban.

Nagy Béla, a KRE főjegyzője, a Diakóniai Központ vezetője hálát adott a Mindenhatónak, hogy együttműködhetett Zsukovszky Miklóssal a derceni tűzoltóság felszerelésével kapcsolatos tervek megvalósításában. Biró Lajos, Dercen község előjárója beszámolt róla, hogy a helyi képviselőtestülettel közösen döntöttek arról, hogy utcát neveznek el a néhai lelkipásztorról.

Menyhárt István, Dercen nemrég megválasztott református lelkipásztora felolvasta Gulyás Gergelynek, a Miniszterelnökséget vezető miniszternek az emlékezőhöz címzett levelét, melyben arról ír, hogy Zsukovszky Miklós életpéldája valamennyi kárpátaljai magyar számára bátorítást jelent a mostani nehéz időszak problémáinak leküzdéséhez. Iván Sándor, az egyházközség gondnoka felelevenítette számos közös bevetés történetét, és megosztotta a hallgatósággal azokat az élményeket, amelyeket a 2013-as nagy dunai árvíz idején Tahitótfaluban és annak környékén a derceni tűzoltók együtt éltek meg.

A templomi ünnepség végén emléklapokat vehettek át mindazok, akik tevélegesen részt váltak a derceni tűzoltóság megalapításában, működésének biztosításában.

Ella néni, Zsukovszky Miklós édesanyja, hálát adva a Jóistennek, köszönetet mondott az egyházközség tagjainak azért, hogy méltóképpen ápolják fia emlékét.

Az egybegyűlteket ezután a tűzoltóság épületéhez vonultak, ahol az emléktábla leleplezése előtt beszédet mondott Dobson Tibor. A tábornok arra hívta fel a figyelmet, hogy a néhai lelkipásztor további folyamatos cselekvésre biztat bennünket, tegyük a jót szereteteink, embertársaink körében.

Zsukovszky Miklós tiszteletes úr túl hamar távozott a körünkől, de hagyatéka örökre velünk marad, írta levelében Szász Jenő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke, melyet Nánási Ferenc osztályvezető olvasott fel. Hogyan lehet összefoglalni egy ilyen gazdag élet tanulságát? Beszélhetnénk a keresztyén szolgálat szépségeiről és következetességeiről, a Beregszászi járás egyik legszebb templomának felújításáról, a lelkesek összetartó közösségének kovácslásáról, a többszáz bevetésről, a derceni tűzoltóság működéséről. Mégis inkább Zsukovszky Miklós szavait idéznénk: „A lelkipásztor elsődleges feladata, hogy vigasztalja Isten népét és reménységet adjon neki. Isten ígéjén keresztül mindenkor az Ó nagy szeretetét kell megmutatni”.

A koszorúzást követően, mielőtt kinyitotta volna az emlékszoba ajtaját, Zán Fábrián Sándor arra emlékeztetett, hogy a XXI. század Európájának legifjabb nemzedéke példaképek hiányában szenved. Nem így a kárpátaljai magyar reformátusok, akiknek sok-sok előd szolgál hiteles példaképpel. Közéjük tartozik Forgon Pál és Gulácsy Lajos, most pedig már Zsukovszky Miklós is. Az ő alázatossága, elhivatottsága erőt adhat további küzdelmeinkhez.

-ardai-

Munkácson ülésezett a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács

Békére várva, takaréklángon

A lassan négy éve tartó orosz-ukrán fegyveres konfliktus az ország gazdaságának számos ágát hozta lehetetlen helyzetbe. Ezek egyike a Kárpátalja húzóágazataként számon tartott turizmus, állapították meg a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) évertékelő gyűlésén. Csak a béke hozhat megnyugtató, hosszú távra szóló megoldást. A tanácskozásnak a Latorca-parti városban a Munkácsy Mihály Magyar Ház adott otthont.

Helyzetünk súlyosságát jól jellemzi, hogy a turisztikai tanács tagjainak közel kétharmada kényszerűségről jelenleg külföldön tartózkodik, és a falusi vendéglátásra berendezkedő családjaik immáron negyedik éve nem fogadnak turistákat, annál az egyszerű oknál fogva, hogy azok közül igencsak kevesen keresik fel vidékünket, mutatott rá Mester András, a KMTT elnöke. Mindazonáltal készen állunk arra, hogy ha megtörténik a kedvező változás, akkor nyomban a vendégek rendelkezésére álljunk, mondta. „Lényeges szempont, hogy a háború ellenére is sikerült működőképességünket megőrizni és további fejlesztéseket eszközölni. A Nagymuzsalyban, Salánkon és Visken átadott tájházaink továbbra is rendelkezésre állnak az ide bejelentkező csoportoknak, a Tiszacsomai Árpád Vezér Látogatóközpont pedig rendszeresen fogadja a közelebbi-távolabbi településekről érkező iskolásokat, nyugdíjasokat.”

Az elnök elmondta, hogy továbbra is fontosnak tartják a tájegyiségünk értékeit ismertető kiadványok megjelentetését. Ha-

gy keressük azokat a pontokat és azokat az érdekeket, ahol egyetértünk és ott kialakítsunk minél mélyebb együttműködést. Mi, magyarok, egy sorsközösséget alkotunk, és Magyarország a határain kívül élő egyetlen testvéréről sem feledkezünk meg. A határon túli magyar, és ezen belül a kárpátaljai magyar közösség erősítése és segítése a kormány fontos, kiemelt feladatai közé tartozik, hangsúlyozta a diplomata. Tény, hogy az Európai Unió egyik hatalmas előnye az országok határok nélküli átjárhatósága. Ukrajna esetében is a határok könnyű átjárhatósága nagyban hozzá tud járulni a szorosabb kapcsolatok kialakulásához. A turisztikai célpontok határon átnyúló fejlesztése ebben jelentős szerepet játszhat. A magyar fél nyitott ezeknek az együttműködéseknek a támogatására.

A háború kiszélesedése óta túlélési üzemmódra kapcsoltak turisztikai vállalkozásaink, fogalmazott Berghauer Sándor, a KMTT alelnöke, a Rákóczi Egyetem rektorhelyettese. Am a békésebb, boldogabb jövőbe vetett hitünk továbbra is töretlen.

marosan napvilágra kerül a Beregszászt, illetve a hozzá tartozó kistérség településeinek turisztikai látványosságait bemutató könyv, amelynek tervezik ukrán nyelvű fordítását is. Az elnök fontosnak tartja az Ukrajnában bejegyzett turisztikai ügynökségekkel való együttműködést, hisz a két ország, Ukrajna és Magyarország turisztikai együttműködésében jelentős szerep hárul a KMTT-re. Komoly és kedvező tapasztalatokra tettünk szert a határon átnyúló együttműködés során, s ha csak egy mód van rá, továbbra is részt kívánunk venni a nemzetközi pályázatokon, mondta Mester András.

Ukrajna és Kárpátalja még ebben a nehéz időben is számíthat a magyarokra, mint jó szomszédra, hangsúlyozta köszöntőjében Papp Ferenc, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja. „A magyar külpolitikának célja és alapelve, hogy barátokat kell gyűjteni, ezért minden országgal arra törekszünk,

S ezt tükrözi fiataljaink hozzáállása is, akik a hozzánk tartozó intézményekben továbbra is szép számban tanulják ezt az érdekes, kreativitást, elkötelezettséget és elhivatottságot igénylő szakmát.

Bár a háborús helyzetre való tekintettel nagyobb rendezvények szervezésére nincs módunk, a hét végén mégiscsak megtartjuk Beregszászon az adventi vásárt, s ezzel lehetőséget teremtünk kézműveseinknek, méhészeinknek, borászainknak a vásárlókkal való találkozásra, hangsúlyozta Tarpai József, a KMTT másik alelnöke. Számos civil szervezet is jelezte részvételi szándékát, így adományozásra és adománygyűjtésre is alkalom nyílik.

Tarpai József emlékeztetett rá, hogy turisztikai téren is sikerült bővíteni a kínálatot: számos emléktáblát és szobrot avattak fel, többek között a Beregszász eredetmondáját elbeszélő Szász pásztor szobrát is.

Eszenyi Gábor

Szent Miklós hetével ünnepelte 30. születésnapját a Beregszászi Járás Máltai Szeretetszolgálat

Mosolyt és ünnepet vittek gyerekekhez, idősekhez

Harminc év szolgálatát ünnepli a Beregszászi Járás Máltai Szeretetszolgálat. A jubileumot Szent Miklós hetében tették különlegessé: több helyszínre is el látogattak önkénteseikkel, ahol játszóházat, Mikulás-ünnepséget és generációkat összekötő programokat tartottak.

A szeretetszolgálat önkéntesei hétfőn a bakosi óvodában kezdték meg a programsorozatot, ahol a játszóbussz csapata foglalkoztatta a kicsiket, majd kedden Csepébe látogattak el hasonló meglepetéssel. A gyerekek mindenütt játékot, apró ajándékokat kaptak.

Szerdán a beregszászi színház telt meg a gyermekfejlesztési programok résztvevőivel és családtagjaikkal. A közös kézműves foglalkozáson karácsonyi kopogatók, ünnepi díszek és egyéb apró csodák készültek szülők, nagyszülők és gyerekek összedolgozásából. A nap végére a házban már igazi ünnepi hangulat uralkodott, s amikor belépett Szent Miklós, a kicsik izgatott örömmel fogadták. Meglepetés volt, hogy ezúttal nem a piros ruhás, modern Mikulás, hanem a hagyományos püspöki öltözetben érkező szent alakjában örvendeztetette meg őket. „Fontos volt számunk-

ra, hogy valódi Szent Miklós-élményt kapjanak a gyerekek, akik nagyon aktívak voltak, kérdeztek, verseltek, énekeltek” – mondta el Mező Dianna, a Máltai Szeretetszolgálat munkatársa.

A hét egyik legmeghatóbb állomása a négy és fél éve működő gálócsi idősotthon volt. Ezzel a programmal az volt a céljuk, hogy

hidat építsenek a generációk között. Az idősek mellé a helyi óvoda és iskola gyermekeit is meghívták, akik rövid műsorral készültek. A gyerekek a család melegét vitték el a szépkorúakhoz, akik szemébe az öröm könnyeit csalták kedves előadásukkal.

A találkozás több volt, mint ünnepi program: a fiatalok a család melegét vitték el azokhoz, akik ebben a háborús helyzetben

egyedül maradtak vagy nehéz körülmények közé kerültek, így váltak az otthon lakóivá. Mező Dianna szerint épp olyan szüksége van az időseknek a gyerekek frissességére, mint a gyerekeknek az idősek bölcsességére. Az idős emberek megfáradt arcán látni a mosolyt legalább olyan ajándék, mint a gyerekek öröme.

A Szent Miklós-napi látogatás megmutatta, mekkora ereje van egy apró figyelmességnek, egy kedves szónak, és mennyire felbecsülhetetlen értéket te-

remt, amikor fiatal és idős egymás felé fordul.

A Beregszászi Járás Máltai Szeretetszolgálat 30. jubileumi hete így vált valódi ünnepé: nem csupán a fennállás évfordulóját jegyezte, hanem azt az év-tizedek óta tartó csendes, kitartó munkát, amelyben mindig a legfontosabb volt fényt vinni oda, ahol szükség van rá.

-kósa-

Kárpátaljai képzőművészek jótékonyági kiállítása Budapesten

Cselekvő szeretet

Váci Mihály ismert sorai – „Nem elég jóra vágni: a jót akarni kell! És nem elég akarni: de tenni, tenni kell!” – különös hangsúllyal csengenek ezekben a hetekben. A közmédia Jónak lenni jó! jótékonyági akciója idén a kárpátaljai beteg, árva és otthonukat elvesztett gyermekeket támogatja a Kárpátaljai Elfelejtett Gyermek Segítése (KEGYES) Alapítványon keresztül, s a vers üzenete most kézzelfogható tettekben ölt testet: a Pesti Vigadóban december 1-jén megnyílt jótékonyági tárlaton kiállított kárpátaljai képzőművészek felajánlották alkotásaikat a nemes cél érdekében.

A „Tenni” címet viselő kiállítás hétfőtől látogatható, és december 17-ig várja a művészet iránt érdeklődőket. A tárlaton huszonkét kárpátaljai, a Pro Arte – Munkács civil szervezethez kötődő alkotó mutatkozik be, akik műveik felajánlásával szeretnének segítséget vinni azokhoz, akik a legkiszolgáltatottabbak: a gyerekekhez.

A megnyitón Stefanovits Péter, a Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti Tagozatának vezetője hangsúlyozta: minden adománygyűjtő akció egy közösség erkölcsi erejét mutatja meg, és azt, milyen célt képes maga elé állítani. „Az idej cél kiemelkedően nemes – olyan gyerekekre gondolva, akik a támo-

gátás révén biztonságos otthonhoz juthatnak” – emelte ki.

Siklósi Beatrix, a Jónak lenni jó! projektvezetője, a Kossuth rádió csatornaigazgatója beszámolt a nemrég Kárpátalján tett látogatásokról, amikor is felkeresték többek között a ráti családtípusú és a nagydobronyi református gyermekotthont, ahol hátrányos helyzetű gyerekeket gondoznak, valamint a munkácsi gyermekorhá-

hely, egy lehetőség arra, hogy a szülővel, vagy legalább az anyával együtt maradhassanak. Siklósi Beatrix köszönetet mondott a Pro Arte – Munkács civil szervezet elnökének, Matl Péter Munkácsy-díjas szobrásznak és a kiállító művészeknek, hogy e nemes ügy mellé álltak.

Az alkotásokra a Jónak lenni jó! műsorfolym adásaiban lehet adományokat felajánlani.

A kárpátaljai alkotók számára nem volt kérdés, hogy csatlakoznak-e a közmédia adománygyűjtő kampányához. Műveikben eleve benne él a szülőföld, a közösség sorsa iránt érzett felelősség. A budapesti jótékonyági kiállításon

zat, ahol találkoztak a KEGYES Alapítvány munkatársaival és önkénteseivel is, akik az egészségi intézményben „felejtett” gyermekekkel foglalkoznak nagy szeretettel. Elmondta: a mostani akció igazi nagy célja, hogy segítse Kárpátalján megépíteni az első menedékhont, hogy ezek a gyerekek ne kórházban vagy gyermekotthonban éljenek, hanem legyen egy átmeneti

bemutatott festmények és grafikák ezért nemcsak esztétikai értéket hordoznak. A tárlat minden darabja csendes üzenet: a művészet képes híd lenni emberek, vidékek és élethelyzetek között. A művészek felajánlásai pedig új értelmet adnak Váci Mihály sorainak – bizonyítva, hogy a jóság nem csupán szándék, hanem cselekvő szeretet.

-baksa-

Vasvári-díjat kapott Orosz Ildikó, a Rákóczi Egyetem és a KMPSZ elnöke

Eszköznek lenni mások javára

Budapesten a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében tartották december 3-án a Vasvári-díj átadását, ahol idén Bán János (Bán Mór) író mellett Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem elnöke vehette át a kitüntetést. A díjat olyan személyek kapják, akik munkájukkal a nemzet szolgálatában és a határon túli magyarságért végzett tevékenységben mutatnak példát. Orosz Ildikó személyében most először részesült kárpátaljai közéleti szereplő ebben az elismerésben.

Laudációjában Tarnai Ri-

chárd, Pest vármegye főispánja nemcsak a díjazott több évtizedes munkáját idézte fel, hanem azt a határozott, ugyanakkor emberséges jelenlétet is, amelyet a kárpátaljai magyar közösségben képvisel. A nagyszónok ismertetőjegyivel jellemezte Orosz Ildikót: hívő, védelmező, harc-

Olyan ember, aki tudja, hogy kit bízott rá a sors, és tudja azt is, hogy semmi sincs ingyen, mindenért meg kell küzdeni ebben a térségben. Orosz Ildikó köszönő beszédét azzal kezdte, hogy jobban szeret a díjátadó szerepében közösség elé állni, hisz a miérteket a díjazó oldaláról mindig tisztában látja az ember. „Ennek a díjnak a mértékeit nem ismerem pontosan, és vannak bennem kérdések, miért éppen én kapom a díjat... Nem teszek semmi különlegeset, csupán az elém kerülő feladatokat igyekszem megoldani a lehetőségeim és a számomra elérhető eszközök révén.

teni kéznek, / Egy nem haszontalan tagja az Egésznek,/ Férfiak! ez gyönyörű jutalom!>”

Ez az alázatos, a közösség erejére építő hozzáállás végigkísérte egész köszönőbeszédét. Orosz Ildikó megfogalmazta, számára a legnagyobb jutalom az, hogy eszköz lehet mások javára, s hogy munkájával hozzátehet valamit a közösség életéhez. „Ez a díj nemcsak az enyém, hanem azoké is, akik mellettem állnak, akikkel és akikért a munkámat végzem. Szeretném közöttük szétosztani a rám eső figyelmet (...), akikkel együttműködve tudjuk megoldani, megtalálni a kihívásokra adott válaszokat (...), akikkel egy csapatban dolgozhatom, és a tágabb közösségemnek, melyből vétettem és melynek visszajelzései mindig megerősítenek és segítenek munkámban” – zárta köszönő beszédét az elnök asszony.

A díjátadó koszorúzással zárult a múzeumkertben álló Vasvári Pál-szobornál – annál a márciusi ifjak vezéralakjánál, akinek idealizmusa és hazaszerete ma is iránytű lehet mindazoknak, akik a közösség szolgálatában dolgoznak.

Orosz Ildikó beszéde pedig újra emlékeztetett arra, hogy a közösségért végzett munka nem látványos gesztusokból születik, hanem abból a hétköznapi hűségéből, amellyel mindenki a saját helyén teszi a dolgát – nap mint nap, csendben, állhatatosan.

Kósa Eszter

chárd, Pest vármegye főispánja nemcsak a díjazott több évtizedes munkáját idézte fel, hanem azt a határozott, ugyanakkor emberséges jelenlétet is, amelyet a kárpátaljai magyar közösségben képvisel. A nagyszónok ismertetőjegyivel jellemezte Orosz Ildikót: hívő, védelmező, harc-

Raadásul ezen feladatok megoldását soha sem egyedül végzem, nem rajtam múlik, mint egy író, vagy művész teljesítménye. Egy puzzle darabja vagyok a képben, egy rendszer eleme, egy alkatrész a gépezetben, és valloam Kazinczyval, hogy «Híven szeretni a jót, / Gyűlölni vesztig a gonoszt.../ Eszköze lenni az is-

HITÉLET

Isten megváltott gyermeke vagy

„Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését” (Róm 8,19)

Kik az Isten fiai? Akik után az emberek sóvárognak, akik nagyon jók, akik pótolhatatlanok, akik mindenkihez kedvesek, segítőkészek, akikben meg lehet bízni, akik senkit nem csapnak be, akik tudnak szeretni, akik glóriát hordanak a fejük körül és szárnyuk is van, csak éppen nem lehet látni, vagyis szentek...?

Nem, nem ezek!

Istennek fiai a hétköznapiakban jelen lévők, utcán sántikálók, a kőben megbotlók, esőben sárosak és a konyhában mosogatólé szagúak – a kisemberek. Akik a katedrán és a mütőben, a hivatalban és a bíróságon, a csillagvizsgálóban és templomban is jelen vannak – nagy emberek. Akik hazudtak, csaltak, részegkedtek, rúgtak, ütöttek, civakodtak, veszekedtek – bűnös emberek. De ők találkoztak Jézus Krisztussal, aki bűneiket megbocsátotta, szennyes ruhájukat levette, új étellel megajándékozta, Szent Lelkével betöltötte, szolgálatba állította őket. Ezek után az emberek után epekedik a világ. Ők Istennek gyermekei, fiai. Ők a fény e tanácstalan, sötét világban, gyertyafény az útvesztőben. Irányt mutatnak a tévelygőknek, keresőknek, veszendőknek.

E világ rothad a felhalmozódott szenny miatt. Semmi nem tiszta, semmi nem igazi és nem állandó. A bűn megrontotta a szépet a természetben, a kultúrában, az ember elméjében. Rothad az erkölcs is. Szükség van valamine, ami értelmet ad, valakikre, akik legalább enyhülést adnak a világ nyomorultjainak. Ők az íz, a só. Általuk létezik még e pusztuló világ.

Ők az Istennek gyermekei, fiai.

Te átadtad már szívedet, éle-

tedet az Úr Jézusnak? Kaptál tőle tiszta fehér ruhát, új szívet, új életet? Tudod-e az új nevedet: „Isten megváltott gyermeke”? Ha bátran mered az igent felelni, akkor tudd meg, hogy e világ epekedik utánad!

Hol vagy? Iskolában, kórházban, lakatosműhelyben, volán mögött, egyetemi katedrán, mosogatótál, műtőasztalnál vagy bölcső mellett, tolószékben vagy a sportpályán?

Isten gyermekei, vegyétek észre, halljátok meg a nyögést, a sóhajt, a kiáltást! Kiált a világ, nyög az ember. Segítsetek! Segítsetek!

Isten számít rád, légy jelen a hétköznapiakban, az emberek életében! Nyújts kezét, mutass fényt, adj tartalmat, értelmet, ízt a kínlódó embernek! Isten megváltott gyermeke vagy, nem szárnyas kis angyalka, nem glóriás szent. Isten az embert akarja használni, hétköznapi, hűsvér embert, megváltott gyermekeit: téged, engem. Sóvárog utánad a munkatársad, az apád, a gyermeked, a szomszédod, az elfelejtett ismerősöd. Adj mindenkől, amit ingyen és kegyelemből kapsz: mosolyt, segítő kezét, vigasztaló ölelést, megértő szót, biztató levelet, reményt a csüggedőknek, együttérzést a gyászolóknak. Adj! A szenvedők epekednek. Mutasd be Krisztust a sóvárgó embereknek, az élő, a diadalmasan feltámadt Krisztust a sóvárgó lelkeknek!

Szeretném mindig érezni annak a súlyát, hogy felelősséget bíztlál rám, Uram. Segíts észrevenni a szükségét, ahol engem akarsz használni! Szolgád vagyok – ő, mily nagy kegyelem! Köszönöm, hogy megváltottad az életem! Áldom, dicsérem szent nevedet. Amen.

(Morzsák 1., 1999)

Dr. Tapolyainé Bartha Gizella

III. Rákóczi Genius Kézilabda Kupa

Sport, közösség, tehetséggondozás

Több mint 360 fiatal részvételével, 30 csapat felvonulásával rendezték meg december 6-án a III. Rákóczi Genius Kézilabda Kupát, amelyet három helyszínen – a Rákóczi Egyetem Egészségügyi- és Sportcentrumában, a II. RFKME Felsőfokú Szakképzési Intézetében és a „Kárpátalja” Sportkomplexumban – tartottak meg. A beregszászi döntőt megelőzően három régióban zajlottak selejtezők, ahonnan a legjobb csapatok jutottak tovább.

Az ünnepélyes megnyitót a Rákóczi Egyetemen tartották, ahol Váradi Natália, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány igazgatója köszöntötte a résztvevőket. Elmondta: a 2022-ben a Rákóczi Egyetemen és a Magyar Kézilabda Szövetség Sportakadémiai Központjával indított Tehetségpont-hálózat immár teljes kárpátaljai lefedettséggel működik. „2025-ben már 20 tehetségpontban 808 gyermek, 52 csapatban, 26 edzővel, 37 oktatási intézményből vesz részt a programokban.” Megerősítette: a ké-

zilbadasport újjáélesztése, a tehetségek támogatása és a versenyzési lehetőségek biztosítása nemcsak sportcélokat szolgál, hanem hozzájárul a kárpátaljai magyar fiatalok testi, lelki és közösségi fejlődéséhez is. Az igazgató bejelentette: a régiók legtehetségesebb játékosai közül 2025-ben közös Genius Rákóczi csapatot szeretnének felállítani, amely szombatonként Beregszászban edz majd a Kárpát-medencei versenyekre.

Orosz Ildikó, a Rákóczi Egyetem elnöke elmondta: a kupát Rákóczi névvel neveztek el, aki az egyetem névadója is, „mert tőle kitarást, hűséget, összetartást és a népek iránti szeretetet tanulhatunk”. Beszédében a sport egységteremtő erejére is rámutatott, s hogy a sport egyúttal a béke követe is, hiszen itt minden nyelvi akadály nélkül játszhatnak a gyerekek – a tehetség és a gól számít.

Rezes Károly, a Beregszászi Járási Tanács elnöke szerint a négy éve indított kezdeményezés mára kézzelfogható eredményeket hozott, sokat fejlődtek a gyerekek, jó irányba halad a projekt. Abbéli re-

ményének is hangot adott, hogy jövőre már kárpátaljai válogatott csapatot is ki tudnak állítani.

A sport emberformáló erejére hívta fel a figyelmet Csernicskó István, a Rákóczi Egyetem rektora is. „A sport összehozza az embereket, főleg a csapatsportok, ahol együttműködésre van szükség, és arra, hogy odafigyelj a másokra... Meg-

kell teremteni a lehetőséget az ifjú tehetségek számára, hogy kibontakoztathassák tehetségüket, és felfedezhessék a mozgás, a játék, az együttléti örömet” – mondta.

A köszöntéseket követően aztán a játéka volt a főszerep. A torna körmérkőzéssel zajlott, és az alábbi eredmények születtek:

U10–11 fiú csapat kategória: 1. Titánok (Tiszabökényi Kézilabda Tehetségpont), 2. Kereknye (Kereknyei Kézilabda Tehetségpont), 3. Csepei Középiskola (Csepei Kézilabda Tehetségpont)

U10–11 lány csapat kategória: 1. Técső (Técsői Kézilabda Tehetségpont), 2. Mámures (Aknaszlatinai Kézilabda Tehetség-

ria: 1. Dayka Gábor Liceum (Ungvári Kézilabda Tehetségpont), 2. Beregszász (Beregszászi 2. sz. Kézilabda Tehetségpont), 3. Lipcha 2 (Huszti Kézilabda Tehetségpont)

U12–13 vegyes csapat kategória: 1. Varjak (Péterfalvai Kézilabda Tehetségpont), 2. Tornádó (Feketeardoi Kézilabda Tehetségpont), 3. Sasok (Tiszabökényi Kézilabda Tehetségpont)

U14–15 vegyes csapat kategória: 1. Técső (Técsői Kézilabda Tehetségpont), 2. Draco Khust 1 (Huszti Kézilabda Tehetségpont), 3. Nagyberegi vadmacskák (Nagyberegi Kézilabda Tehetségpont)

U16–18 fiú csapat kategória: 1. Beregszászi 3. Sz. Kézilabda Tehetségpont (Beregszászi 3. Sz. Kézilabda Tehetségpont), 2. Lucky Team (Nagyszőlősi Kézilabda Tehetségpont), 3. Nagydobrony Liceum (Nagydobronyi Kézilabda Tehetségpont).

A III. Rákóczi Genius Kézilabda Kupa nem csupán sporteseményként, hanem igazi közösségi ünnepként valósult meg. A 10–18 éves korosztály fiataljai számára találkozási, kapcsolódási és fejlődési lehetőséget teremtett – bizonyítva, hogy a kézilabda Kárpátalján újraéledt, és erősödő, reménytelni jövőt épít.

-csongori-

pont), 3. Dragovo (Huszti Kézilabda Tehetségpont)

U10–11 vegyes csapat kategória: 1. Kereknye (Kereknyei Kézilabda Tehetségpont), 2. Kézi Csillagok (Nagyszőlősi Kézilabda Tehetségpont), 3. KC Visk (Viski Kézilabda Tehetségpont)

U12–13 lány csapat kategó-

Módszertani és gyakorlati szeminárium

„A kárpátaljai magyar és ukrán lakosság népművészete” (Tanulható hagyomány – népismeret mint élő tantárgy)

Az ukrán–magyar oktatási munkacsoport ülésének harmadik jegyzőkönyvében foglaltak alapján Ukrajna oktatási és tudományos minisztere 2021. szeptember 29-én rendeletet adott ki, amellyel engedélyezte „A magyar tannyelvű iskola európai integrációs modellje” (ukránul: Європейська інтегрована модель школи з угорською мовою навчання) című oktatásmódszertani és tudományos–pedagógiai kísérleti projekt elindítását.

A 2021 októbertől és 2026 novembere közötti időszakra tervezett hosszú távú program célja, hogy korszerű, a nemzetközi elvárásokhoz igazodó oktatásmódszertani anyagokat dolgozzon ki, valamint olyan ajánlásokat fogalmazzon meg, amelyek hozzájárulnak a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolákban folyó oktatás minőségének emeléséhez. Kiemelt törekvése, hogy az ukrán nyelv oktatása hatékonyabbá és vonzóbbá váljon, miközben a magyar nyelv megőrzése és az idegen nyelvek tanulása továbbra is a nevelési folyamat szerves része marad.

A projekt keretében kidolgozott tanterv-modell külön figyelmet fordít a nemzeti és kulturális identitás megőrzését szolgáló tan-

tárgyak beépítésére is. Ennek megfelelően az iskolák tantervében helyet kapnak olyan tantárgyak, mint a honismeret és népismeret (5–6. évfolyam), a Kárpát-medence földrajza (6. évfolyam), valamint a magyar történelem (7–9. évfolyam). Ezek az órák nemcsak a diákok tudását gazdagítják, hanem erősítik a szülőföldhöz, a nemzeti közösséghez és az európai kulturális térhez való kötődésüket is.

A hon- és népismeret tantárgy oktatása a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolákban a 2022–2023-as tanévtől új alapokra helyeződött. Az oktatást a „Hon- és népismeret – modelltanterv magyar tannyelvű 5–6. osztály számára” című mintatanterv irányelvei szerint vezették be, amely a magyar közösség kulturális örökségének, hagyományainak és helyi identitásának megőrzését szolgálja.

A tantárgy bevezetését és módszertani fejlesztését jelentősen elősegítette az első kárpátaljai hon- és népismereti tankönyv megjelenése is. A kiadvány a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem szakembereinek – dr. Kész Barnabás, dr. Kész Margit, Gabóda Éva és Hutterer Éva –, valamint a Nagydobronyi Líceum pedagógusának, Badó Margitnak az együttműködésével jött létre.

A tankönyv és a modelltanterv együttesen olyan korszerű pedagógiai alapot biztosít, amely támogatja

a diákok szülőföldjük, nemzeti kultúrájuk és hagyományaik mélyebb megismerését.

A Kárpátaljai Megyei Pedagógus-továbbképző Intézet Beregszászi Fiókja immár harmadik alkalommal rendezett módszertani sze-

mináriumot, amelyet a népismeret tantárgy tantervének és oktatásának szentelt. Az idei esemény címe: „Módszertani–gyakorlati szeminárium a magyar népismeret és honismeret oktató pedagógusok számára: A kárpátaljai magyar és ukrán lakosság népművészete” volt.

A rendezvény célja az volt, hogy lehetőséget teremtsen a pedagógusok számára a népismeret oktatásával kapcsolatos tapasztalatok megosztására, valamint új, korszerű módszertani megközelítések megismerésére. A program egyúttal al-

kalmat kínált arra is, hogy a résztvevők betekintést nyerjenek a magyar és az ukrán népi kultúra közös értékeibe, illetve sajátos vonásaiba.

Az eseménynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Polónyi Katalin Textilmúzeuma adott otthont, amely méltó helyszínt biztosított a néphagyomány és a pedagógiai innováció találkozásához. A módszertani napon tizenhat pedagógus vett részt, akik aktívan bekapcsolódtak az előadásokba és a gyakorlati műhelymunkákba egyaránt.

A program során helyi szakemberek és meghívott előadók tartottak bemutatókat a népismeret sze-

gyar Tanszéki Csoport) „A mese ereje. Élőszavas mesemondás a kárpátaljai néphagyományban” című előadását, valamint dr. Gál Adél (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem, Filológia Tanszék – Magyar Tanszéki Csoport) előadását „A múzeum-pedagógia szerepe a népismeret oktatásában” címmel.

A módszertani rendezvény második részében a jelenlévők különböző műhelymunkákban vehettek részt. Először Szilágyi Gabriella, a Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola oktatójának vezetésével ismerkedhettek meg régi népi ifjúsági játékokkal, majd Gabóda Éva, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia és Oktatási Intézményvezetés Tanszékének adjunktusa tartott kézműves foglalkozást „Legyünk körmönfontak! – Kézművesség fejlesztése népi módszerrel” címmel.

A szeminárium programját Mondik Dávid, a Nagyberegi Dobrai Péter Középiskola 11. osztályos tanulójának népi mesemondása, valamint a Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola kisgyőkei tagozatának énekkara tette színesebbé, akik népdalszövegeket adtak elő és népdaltanították Csákány Marianna vezetésével.

Gabóda Béla

Csillagregre foglalkozás Balatoni Katalinnal a Perényi Kultúrkúriában

Tiszta forrásból

Elejét lásd az 1. oldalon

„Jó pár évvel ezelőtt azt tapasztaltam Kárpát-medence szerzte óvodákban, bölcsődékben, iskolákban, sőt akár még a családok életében is, hogy egyre kevesebbet tudunk felidézni a magyar kultúra örökségéből, karácsonyról, vagy éppen az adventi időszakról. Ezért úgy döntöttem, hogy ezen változtatni kell, és készítettem egy könyvet Advent a Kárpát-medencében címmel. Ez egy gyűjtemény, dalok-

révén igazán tiszta forrásból ismerhetjük meg őseink szokásait”, hangsúlyozta a miniszteri biztos.

„Nagyon vártuk ezt a foglalkozást, mert már sokszor hallottunk róla, hogy mennyire szép, és mennyi új dolgot tanít meg a gyerekeknek. Mi a Tulipán Tanodában mindig várjuk az új mondókat, az új dolgokat, amelyekből fejlődni tudnak az oktatóink és a gyerekek is egyaránt. A mai nap a P. Frangepán Katalin Gimnáziumban kihelyezett szakkörünkről vannak itt a gyermekek, valamint a Beregszászi Mű-

kal, mondókkal, köszöntőkkel, amely abban segíti a családokat és az intézményeket is, hogy ezt a gyönyörű szép örökséget és advent csodáját vissza tudjuk hozni a gyermekek életébe” – mondta el a sajtónak nyilatkozva Balatoni Katalin, aki a könyvből összeválogatott játékokat hozta el Kárpátaljára, s ezeken keresztül vezette végig a gyermekeket advent időszakán. „A népi játékok

vészeti Iskola táncos növendékei, akik néptáncolnak és népi játékokat tanulnak” – mondta el a sajtónak Kepics Andzselika.

A jó hangulatú foglalkozás pedig bizonyította: a gyerekek ma is szeretnek közösségekben lenni, együtt játszani. Ezáltal is örömmel és felszabadultan énekeltek, mondókat és táncoltak a vendéggel.

Kósa/TV 21 Ungvár

A Sajáni Vadászegyesület napjainkban

Valaha, nem is olyan régen, a Viski Vadászegyesület a legelső között volt a Huszti járásban, mindaddig, amíg 2015 tavaszán fel nem darabolták. Hat brigádból állott és 6989 hektár területen gazdálkodott, változó eredményekkel. Már akkoriban sem tudtunk, de nem is akartunk különbséget tenni, a brigádok között. Mind egyik brigádnak megvolt a saját területe, és olyan eredménnyel vadásztak rajta, ahogyan gondozták.

Persze zúgolódás, kisebb viták itt is voltak, mint bármelyik munkahelyen, ahol többen dolgoznak, hiszen elégedetlen embert bárhol lehet találni. A civakodások általában mindig a vadászterület minőségén kezdődtek, általában a tavaszi vadászvizsgákon, anno ilyen is volt, amit szerencsére minden esetben sikerült helyben megoldani.

Azért meg kell mondanom, hogy volt kiemelt vadászbrigád az akkori viski egyesületben is, de ez a járási vadászati vezetőség külön kitalációja volt. Erre azért volt szükség, mert a megyei vezetőség, évente több esetben is, területellenőrzést rendelt el, és ilyenkor volt mit megmutatni a revizoroknak az egyesületekben. Nálunk, Viskan, ilyen volt a sajáni brigád, akik akkoriban tizenöt tagot számláltak, és valóban a legjobb területtel rendelkeztek. De ennek az úgynevezett „előnynek” megvolt a hátránya is. Ezeknek a vadászoknak sokkal többet kellett társadalmi munkában dolgozniuk, mint a többi brigád bármelyikének.

A sajáni brigádot 1985-től id. Hánka Sanyi bácsi vette kezelésbe a szó legszorosabb értelmében, és tartott rendet egészen 2014-ig. Ebben az időszakban a társaság igen nagy változáson ment keresztül, és napjainkra nagyot fejlődött. Sajnos Sanyi bácsi egészségi állapota, meg hajlott kora miatt 2014-ben

lemondott, és átadta helyét ifj. Szita Vladimírnek, aki azóta is eredményesen irányítja az azóta már egyesületté bővült egykori brigádot. Napjainkban a Sajáni Vadászegyesület huszonkét tagot számlál és 1084 hektár vadászterülettel rendelkezik. Ebből 600 hektár összefüggő vegyeserdő, a többi cserjés, bozótos és mezőgazdasági terület.

Sajnos a háború Ukrajna területén, mint mindenben, úgy a vadgazdálkodásban is erős nyomot hagyott. Erősen elszaporodtak a dűvadak, a róka populáció mellett nagymértékben megjelent az aranyakál is, mely egyre szaporodik, és igen veszélyezteti a már négy éve nem

vadászott őzállományt. De nem csak az aranyakállal van probléma, hanem állandó jelleggel jelen vannak a farkasok is, melyek a Máramarosi Köhát erdősegeiből teszik tiszteletüket vidékünkön is. Ezek a bestiák az Avas-hegység észak-keleti, hozzánk közelebb eső részében igen jól érzik magukat minden időszakban. Mivel a mi oldalunkon összefüggő erdősegek van a Huta-hágótól (Máramaros és Szatmár találkozásánál) egészen Ugocsaig, ami nyugati irányban légvonalban mintegy 60 kilométernyire van.

Jómagam 2022. február 13-án jártam itt utoljára vadászni, akkor is dűvadra. Egy héttel később betiltották a vadászatot, a háború kitörése miatt. Az idén végül is úgy döntött az illetékes hatóság, hogy folytatni lehet a vadászatot azon megyékben, ahol nincsenek veszélyeztetett körülmények. Kárpátalja is abba a térségbe került, ahol megengedték a vadászatot és a vadgondozást.

A magam részéről sok sikeres vadászatot kívánok a kollégáknak, nemcsak a Visket övező Avas-hegységben, de Kárpátalján, és az egész országban, ahol tehetik.

Stók Lajos

Nagymuzsalyban december 13-án ünnepli

77. születésnapját

Bakancsos Tivadar.

Ebből a szép alkalomból köszönti őt szerető családja. „Sohase bánkódj, ha múltak az évek, helyedbe gyermekeid és unokáid lépnek. Isten járjon veled, őrizze léptedet, hogy sokáig élvezd az elkövetkező éveket. Aldásban, örömben ne legyen hiányod, nagyon sok boldog születésnapot kívánunk.”

Tetőfedést, csatornázást vállalok anyaggal vagy anélkül, valamint metálcserép, kerítéslemez, stablon lemezek méretre vágva (drágább és olcsóbb anyagból). Mob.: 066-0820366.

Magyarországi munkavégzésre veszünk fel dolgozót, álló munkára, lovak ellátására. A munkahelyet hosszú távon tudjuk biztosítani. Megbízható dolgozó jelentkezését várjuk, aki hosszú távon, stabil munkahelyen szeretne dolgozni. A munkahelyen teljes ellátást biztosítunk, amiben benne van teljes étkezés egész napra és szállás, hazajárás havonta. Fizetés egy hónapra: 400.000 Ft. és a teljes ellátás. Mob.: +3620-955-1012.

Eladó egy elektromos Kárpáti sütő. Mob.: 095-3260426. ***

Új vetőgép eladó. Mob.: 095-3260426. ***

Munkácson, Várpalánkán eladó egy családi ház, pince, udvar, gyümölcsöskert. Mob.: 099-3515519, 095-3260426. ***

Eladó egy nagy női bicikli, valamint egy összecusukható kis bicikli. Mob.: 066-5606813. ***

Eladó 2 darab vadonatúj ajtó 60x200 cm. Mob.: 095-3260426.

Beregszászban jó állapotban lévő női bicikli eladó. Ára 2500 hr. Mob.: 066-3967011. ***

Beregszászban jó állapotban lévő 3 fiókos fagyaszűtőszekrény eladó. Mob.: 066-3967011.

Національна академія аграрних наук України оголошує конкурс на зайняття посади директора Інституту аграрних ресурсів та регіонального розвитку Національної академії аграрних наук України (9025, Закарпатська обл. Березівський район, село Велика Бакта, проспект Свободи, будинок 17). Телефон для довідок: (044) 521-92-91 або електронна пошта kadrynaas@ukr.net

БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНІ РОБОТИ:
ВОДОПРОВІДИ, КАНАЛІЗАЦІЙНІ МЕРЕЖИ, ОЧИСНІ СПОРУДИ

РЕАЛІЗАЦІЯ
ПОЛІЕТИЛЕНОВИХ ТРУБ; З'ЄДНУВАЛЬНИХ ДЕТАЛЕЙ ЗАПІРНОЇ АРМАТУРИ; ЗВАРЮВАЛЬНЕ ОБЛАДНАННЯ (опт. та роздрібно); ЗАЛІЗОБЕТОННІ ВИРОБИ (АРМУВАНІ КОЛЬЦА, ПІЛІТИ)

РОБОТИ ЕКСКАВАТОРА, АСЕНІЗАЦІЙНІ РОБОТИ
ВИКОНУЄМО ПРОКОЛИ ҐРУНТУ ПІД ТРУБОПРОВІДИ ТА ПРОЧИСТНІ КАНАЛІЗАЦІЙНІ МЕРЕЖ

м. Виноградів, вул. Боржаника, 50

068 347 01 33 • 097 376 98 84

Kárpátaljai Lelki Elsősegély Telefonszolgálat
095-600-8005 / 097-600-8005
Bizalommal hívhat minket!

Telefonáljon, ha úgy érzi, nincs kivel megbeszélnie a magánéleti, munkahelyi, életvezetési gondjait! Ha úgy érzi, elakadt a megoldások keresése során. Ha úgy érzi, kell egy kívülálló, aki segít eligazodni az összekuszálódott szálak között. Ha úgy érzi, nincs értelme az életének. Ha sötét gondolatok gyötrik!

Bárki – Ön is – lehet bajban, kétségben. Bátran hívja telefonszámainkat, éjjel-nappal várjuk hívását! Biztassa erre ismerőseit is, akiket az élet terhe nyom!

Felhívás

XX. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferencia – 2026. május 15.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány az Országos Tudományos Diákköri Tanács TDK Határok nélkül (HTDK) programjával együttműködve, a Kulturális és Innovációs Minisztérium, a Nemzeti Tehetség Program, valamint a Magyar Kormány, Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alap támogatásával meghirdeti a jubileumi XX. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferenciát (XX. KTDK), amely minden év tavaszán az Ukrán Tudomány Napja alkalmából kerül megrendezésre.

A konferencia időpontja és helyszíne: 2026. május 15., II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász.

A KTDK célja: a kárpátaljai felsőoktatásban tanuló magyar nyelvű szakmai önképzésének és kapcsolatépítésének ösztönzése.

A XX. KTDK-t olyan, Kárpát-medencei hatókörű tudományos-művészeti hallgatói fórumként szervezzük, amely segíti e teljes régióban az egyetemista-főiskolás fiatal kutatók és befogadó műhelyeik között új tudományos és emberi kapcsolatok megteremtését, a már létező kapcsolatok elmélyítését.

A konferenciára a Kárpát-medence minden felsőoktatási intézményének osztatlan, alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatója nevezhet pályamunkát.

Nevezni önképzési céllal készült diáktudományos tevékenységet dokumentáló pályamunkával lehet, amibe beleértendő az alapszakos diplomamunkák is.

A konferencia nyelve a magyar. Kivételt jelentenek az idegen nyelvű filológiai témájú munkák, amelyek a célnyelven is bemutatathatók.

A konferencia a kárpátaljai felsőoktatásban résztvevők számára a XXXVIII. OTDK-ra delegáló első forduló (intézményi) konferencia is.

A Szervezőbizottság kéri a pályázókat, hogy a pályamű és az összefoglaló elkészítésénél tartsák be az Országos Tudományos Diákköri Konferencia megfelelő szekciójának formai követelményeit, melyek a <https://otdk.hu/otdk2025/szekciok-felhivasai/> oldalon található meg minden szekció 1. sz. mellékletében.

A konferencia szekciói lefedik a kárpátaljai magyar vonatkozású felsőoktatásban szereplő valamennyi szakterületet, amelyek az OTDK szekciók sorrendjében a következők: agrártudomány, biológia, fizika, földtudományok, matematika; humán tudományok, informatika, kémia, vegyipar, közgazdaságtudomány, műszaki tudományok, művészetek és művészettudomány, orvosi- és egészségügy, pedagógia, pszichológia, tanulás- és tanításmódszertan, társadalomtudomány.

E szakterületeken kívüli témák nevezése előtt, kérjük, egyeztessenek a szervezőkkel.

A konferenciára nevezni az alábbi regisztrációs felületen van lehetőség:

<https://forms.gle/Ytwftx1CmcnMxf8g7>

A nevezési laphoz csatolni kell elektronikus formában a bemutatásra szánt pályamunka összefoglalóját (a hallgató és a vezetőtanár aláírásával ellátva), a munka eredetiségét (plágium kizárását) igazoló becsületbeli nyilatkozatot, valamint az összes szerző hallgatói jogviszonyát igazoló dokumentumot.

A konferencia nevezési dokumentumait papíralapon is várjuk!

A nevezési lap letölthető „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány oldaláról, vagy személyesen igényelhető az Alapítvány irodájában.

A nevezési dokumentumokat legkésőbb 2026. március 6., 09.00 óráig várjuk.

A PÁLYAMUNKA BEKÜLDÉSE:
A bemutatásra szánt pályamunkát (dolgozat) kizárólag elektronikus formában legkésőbb

2026. március 6., 09.00 óráig lehet feltölteni a regisztrációs felületre, illetve elküldhető az genius.kftt@kmf.org.ua vagy a ktkd.info@gmail.com címre.

A határidő után érkezett pályamunkák szakmai bíráltatására és bemutatására nincs mód!

Minden benyújtott pályamunka szakértői bírálatot kap.

A bíráló szakértők és a konferencia zsűritagjainak felkérése az Országos Tudományos Diákköri Tanács TDK Határok Nélkül (HTDK) programjának szakmai segítségével történik.

A pályázók az elkészült szakmai bírálatokat azok elkészülésével párhuzamosan, folyamatosan, de legkésőbb a konferencia előtt egy héttel megkapják.

A pályamunkákat három opponens értékeli, akik pontszámokkal látják el a munkákat. Minden hallgató az opponensek által adott pontszámokkal indulnak a konferencián.

A pályamunka és az előadás értékelési szempontjai megtekinthetőek a www.kmf.uz.ua és a www.genius-ja.uz.ua honlapokon.

A konferencián résztvevő előadók számára nevezési, regisztrációs díj nincs.

További információ az alábbi elérhetőségeken kapható: „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány, 90202 Beregszász, Kossuth tér 6., Ukrajna

Tel.: + 380-31-24-2-50-12 (149-es mellék) E-mail: genius.kftt@kmf.org.ua honlap: www.genius-ja.uz.ua

KRIMI

Halálos kimenetelű autóbaleset történt megyénkben

Súlyos közúti baleset történt a Huszti járásban, Szeklence (Szokirnica) településen: egy VAZ és egy Ford Tourneo ütközött frontálisan. A személyautó 32 éves női vezetője a helyszínen életét veszítette, míg 31 éves utasa súlyos sérüléseket szenvedett, és az intenzív osztályra szállították.

A kisbuszt egy 18 éves fiatalember vezette, aki hat utast szállított. Közülük egy 66 éves nő közepes sérüléseket szenvedett, őt kórházban ápolják. A sofőr alkoholszintje negatív volt.

A rendőrség közlése szerint a baleset oka, hogy a VAZ vezetője nem az útviszonyoknak megfelelően vezetett, és áttért a szemben lévő sávba.

A hatóságok büntetőeljárást indítottak a közlekedési szabályok megsértése miatt, amely halált és sérülést okozott (Ukrajna BTK 286. cikk, 2. bekezdés). A járműveket lefoglalták, a helyszíni szemle és szakértői vizsgálatok folyamatban vannak.

A balesetről a Kárpátaljai Megyei Rendőr-főkapitányság számolt be hivatalos oldalán.

Emberéletet követeltek a lángok a Técsői járásban

Tragédiával végződő tüzesetről számolt be a Rendkívüli Helyzetek Állami Szolgálat.

A Técsői járáshoz tartozó Bustyaháza egyik portáján egy családi házban csaptak fel a lángok. A tűzoltók megérkezésekor már a tetőszerkezet is égett. Az oltást a técsői tűzoltóegység munkatársai végezték, akik az egyik szobában rátaáltak a 61 éves tulajdonos élettelen testére. Kide-

rült, hogy a férfi mozgás-sérült állapota is előidézhette a tragédiát. A lángok felemészítették a szoba bútorzatát, valamint a tetőzetben is jelentős anyagi károk keletkeztek.

A katasztrófa-elhárítási szolgálat arra hívja fel a kárpátaljai lakosok figyelmét, hogy a fűtési idény folyamán különös figyelmet fordítsanak a fűtőtestek és a kályhák biztonságos használatára.

Életfogytiglant kapott a kerecei gránátrobbantó

A Legfelsőbb Bíróság helybenhagyta annak a kárpátaljai férfinak az ítéletét, aki 2023 decemberében felrobbantott három gránátot a Kerecei kistérség tanácsülésén. A támadást elkövető férfi akkor a helyi önkormányzat képviselőjeként vett részt a tanácskozáson.

A nyomozás és a bíróság megállapítása szerint a vádlott három repesz gránátot vitt magával a terembe. A gránátokat kibiztosította, majd a padlóhoz vágta, hogy így próbálja meg befolyásolni a helyi tanács döntését. A detonációk szinte azonnal bekövetkeztek: 25 ember megsebesült, közülük ket-

tő a kórházban halt bele sérüléseibe.

A férfit első fokon a büntetőtörvénykönyv terrorselekményre és robbanóanyagok jogellenes birtoklására vonatkozó paragrafusai alapján bűnösnek mondták ki. A bíróság életfogytiglani szabadságvesztésre és vagyonekobzásra ítélte. Az ítéletet később a fellebbviteli bíróság is változtatás nélkül hagyta jóvá.

A Kúria most megerősítette az ítélet jogszerűségét, hangsúlyozva: a kiszabott büntetés „arányos és teljes mértékben megfelel a bűncselekmény rendkívüli súlyának”.

A férfi csak részben ismerete el tétét, büntetését pedig már megkezdte.

Ismerőse rabolta ki az Ungváron élő asszonyt

Bűncselekményről tett bejelentést a rendőrség egy Rivne megyéből származó asszony, aki rablás áldozata lett Ungváron.

A Kárpátalján tartózkodó nő arról számolt be a helyszínen érkező nyomozóknak, hogy a lakására hívta vendégségbe egyik ismerősét, aki vele nemrég ismerkedett meg. A férfi hirtelen agresszívan kezdett viselkedni, azzal fenyegetőzött, hogy fizikai erőt is alkalmaz, ha a vendéglátója nem adja át a mobiltelefonjait és a pénztárcáját, ami bankkártyákat és készpénzt is tartalmazott. A tolvaj ezek után a megkaparintott tárgyakkal

együtt ismeretlen helyre távozott.

A rendőrök hamar nyomára akadtak a 27 éves elkövetőnek, akit a Munkácsi járásban sikerült elfogni. A visszaeső bűnözőről kiderült, hogy lopásért már többször is meggyűlt a baja a törvénnyel. Letartóztatásakor előkerült a lopott értékek egy része, amit visszaszolgáltattak a jogos tulajdonosának. A férfit előzetes letartóztatásba helyezték és lopás alapos gyanúja miatt büntetőeljárást kezdeményeztek ellene. Ügyével kapcsolatban a rendőrség további nyomozást folytat, tájékoztatott a megyei rendőrség sajtószolgálat.

Köszöntjük Valér, Kiara nevű olvasóinkat!

Hétfő December 15.

RTL 04:30 Teleshop 05:00 Monk - A flúgos nyomozó 06:00 Reggeli 09:25 Született feleségek 10:30 Teleshop 11:05 Castle 12:05 Kész Átverés 12:25 Kész Átverés 13:00 RTL Híradó 13:35 Dr. House 14:50 Barátok közt 15:30 Castle 16:35 Drága örökösök 18:00 RTL Híradó - Esti kiadás 18:55 Fókusz 19:50 Pokoli rokonok 21:00 Gólkirályság 22:20 RTL Híradó - Késő esti kiadás 22:55 XXI. század - a legendák velünk élnek 23:30 CSI: Las Vegas-i helyszínelők 00:40 Született feleségek 01:55 Az újonc 05:20 Családi titkok 06:15 Mokka 08:45 Mokka 09:40 Teleshop 11:20 Csapdába csalva 12:00 Tények délben 12:30 Walker, a texasi kopó 13:30 Walker, a texasi kopó 14:35 Garcia asszony és lányai 15:40 Az aranyifjú 16:45 A búcsúlevél 18:00 Tények 18:45 Tények Plusz 19:45 Kincsvadászok 21:25 Lakásvadászok 22:50 Újratervezés - Karácsonyi különkiadás 23:45 A hegyi doktor 01:00 Tények extra 01:35 A hegyi doktor 05:15 Család-barát 05:55 Himnusz 05:59 Mindennapi 06:00 Híradó 06:30 Nemzeti Sporthíradó 06:35 Időjárás-jelentés 06:45 Vers mindenkinél 06:50 Srpki ekran 07:15 Unser Bildschirm 07:40 Öt kontinens 08:05 Önök kérték! 08:35 Bor, mámor, szerelem 09:35 Család-barát 10:05 Egy Perc Híradó 10:06 Időjárás-jelentés 10:15 Leyla 11:10 Család-barát 11:55 Egy csipetnyi IZORZÓK 12:00 Déli harangszó 12:01 Híradó 12:35 Nemzeti Sporthíradó 12:45 Időjárás-jelentés 12:49 Agenda plusz 12:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 13:00 Melissa, a Zöld Völgy lánya 13:45 Családi kör 14:30 Az étel története 14:55 Családi kör 15:25 Női kézilabda világbajnokság 17:15 Nemzeti Sporthíradó 13:50 Családi kör 14:25 Az étel története 15:00 Családi kör 15:25 Egy Perc Híradó 15:35 Önök kérték! 16:00 Ridikül 17:00 Agytorna 17:25 Izörzők: Lónya 17:55 Embermesék 18:00 Híradó 18:25 Nemzeti Sporthíradó 18:35 Időjárás-jelentés 18:45 Várva várt 18:50 Leyla 19:30 Mindennapi 19:45 Bor, mámor, szerelem 20:40 SzerencsePerc 20:50 Miss Austen 21:40 Kenő 21:45 Időjárás-jelentés 21:55 A 22-es csapdája 23:55 Erdei utakon 05:00 Híradó 05:20 Időjárás-jelentés 05:23 Angol nyelvű hírek 05:25 Német nyelvű hírek 05:29 Orosz nyelvű hírek 05:30 Kínai nyelvű hírek 05:35 Nagy pillanatok 05:45 Édes anyanyelvünk 05:50 Hetedhét kaland 06:00 M2 matricák - Lássuk a medvét! 06:10 Esély 06:40 Kék bolygó 07:05 Magyar gazda 07:30 Időjárás-jelentés 07:35 Librettó 08:30 Családi kör 09:15 Jó ebédhez szól a nóta 09:50 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna 09:55 Agytorna 10:15 Mindennapi 10:19 Isten kezében 10:45 Lét-Ige - protestáns magazin 11:15 Sziámi macska 12:55 Öröm-körben 13:00 Híradó 13:20 Időjárás-jelentés 13:21 Agenda plusz 13:25 Srpki ekran 13:50 Unser Bildschirm 14:40 Család'25 15:10 M5 História - Történelmi rangadó 15:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 16:00 Nagy pillanatok 16:10 Família Kft. 16:35 Família Kft. 17:00 Család-barát 17:35 Család-barát 18:15 Időjárás-jelentés 18:20 Agenda plusz 18:30 Jó ebédhez szól a nóta 19:00 Önök kérték! 19:30 Az örökzöld örökzöldek 20:30 Kérem a következőt! 20:40 Puskás Ócsi és barátai 21:00 Egy Perc Híradó 21:01 Időjárás-jelentés 21:04 A Nagyok 21:35 Várva várt 21:40 Ridikül 22:30 Embermesék 07:30 Szabadidő 08:00 Fizz Liga 10:00 Nemzeti Sporthíradó 10:30 Fizz Liga 12:30 Szabadidő 13:00 Nemzeti Sporthíradó 14:30 UEFA Európa Liga és Konferencia-liga magazin 15:25 Női kézilabda világbajnokság 17:15 Nemzeti Sporthíradó

Köszöntjük Etelka, Aletta nevű olvasóinkat!

Kedd December 16.

RTL 04:30 Teleshop 05:00 Monk - A flúgos nyomozó 06:00 Reggeli 09:25 Született feleségek 10:25 Teleshop 10:55 Castle 11:45 Pokoli rokonok 13:00 RTL Híradó 13:35 Dr. House 14:50 Barátok közt 15:30 Castle 16:35 Drága örökösök 18:00 RTL Híradó - Esti kiadás 18:55 Fókusz 19:50 Pokoli rokonok 21:00 Gólkirályság 22:25 RTL Híradó - Késő esti kiadás 22:55 Házton kívül 23:55 Hivataltal karácsony 02:10 Otthonunk Világa 05:20 Családi titkok 06:15 Mokka 08:45 Mokka 09:40 Teleshop 11:20 Csapdába csalva 12:00 Tények délben 12:30 Walker, a texasi kopó 13:30 Walker, a texasi kopó 14:35 Garcia asszony és lányai 15:40 Az aranyifjú 16:45 A búcsúlevél 18:00 Tények 18:45 Tények Plusz 19:45 Kincsvadászok 21:25 Lakásvadászok 22:50 Újratervezés - Karácsonyi különkiadás 23:45 A hegyi doktor 01:00 Tények extra 01:35 A hegyi doktor 05:15 Család-barát 05:55 Himnusz 05:59 Mindennapi 06:00 Híradó 06:30 Nemzeti Sporthíradó 06:35 Időjárás-jelentés 06:45 Vers mindenkinél 06:50 Srpki ekran 07:15 Unser Bildschirm 07:40 Öt kontinens 08:05 Önök kérték! 08:35 Bor, mámor, szerelem 09:35 Család-barát 10:05 Egy Perc Híradó 10:06 Időjárás-jelentés 10:15 Leyla 11:10 Család-barát 11:55 Egy csipetnyi IZORZÓK 12:00 Déli harangszó 12:01 Híradó 12:35 Nemzeti Sporthíradó 12:45 Időjárás-jelentés 12:49 Agenda plusz 12:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 13:00 Melissa, a Zöld Völgy lánya 13:45 Családi kör 14:30 Az étel története 14:55 Családi kör 15:25 Egy Perc Híradó 15:30 Időjárás-jelentés 15:34 Önök kérték! 16:00 Ridikül 17:00 Agytorna 17:25 Izörzők: Kadarkút 17:55 Embermesék 18:00 Híradó 18:25 Nemzeti Sporthíradó 18:35 Időjárás-jelentés 18:45 Várva várt 18:50 Leyla 19:30 Mindennapi 19:45 Bor, mámor, szerelem 20:40 SzerencsePerc 20:50 Miss Austen 21:40 Kenő 21:45 Időjárás-jelentés 21:55 A 22-es csapdája 23:55 Erdei utakon 05:00 Híradó 05:20 Időjárás-jelentés 05:23 Angol nyelvű hírek 05:25 Német nyelvű hírek 05:29 Orosz nyelvű hírek 05:30 Kínai nyelvű hírek 05:35 Nagy pillanatok 05:45 Édes anyanyelvünk 05:50 Hetedhét kaland 06:00 M2 matricák - Lássuk a medvét! 06:10 Esély 06:40 Kék bolygó 07:05 Magyar gazda 07:30 Időjárás-jelentés 07:35 Librettó 08:30 Családi kör 09:15 Jó ebédhez szól a nóta 09:50 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna 09:55 Agytorna 10:15 Mindennapi 10:19 Isten kezében 10:45 Lét-Ige - protestáns magazin 11:15 Sziámi macska 12:55 Öröm-körben 13:00 Híradó 13:20 Időjárás-jelentés 13:21 Agenda plusz 13:25 Srpki ekran 13:50 Unser Bildschirm 14:40 Család'25 15:10 M5 História - Történelmi rangadó 15:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 16:00 Nagy pillanatok 16:10 Família Kft. 16:35 Família Kft. 17:00 Család-barát 17:35 Család-barát 18:15 Időjárás-jelentés 18:20 Agenda plusz 18:30 Jó ebédhez szól a nóta 19:00 Önök kérték! 19:30 Az örökzöld örökzöldek 20:30 Kérem a következőt! 20:40 Puskás Ócsi és barátai 21:00 Egy Perc Híradó 21:01 Időjárás-jelentés 21:04 A Nagyok 21:35 Várva várt 21:40 Ridikül 22:30 Embermesék 07:30 Szabadidő 08:00 Fizz Liga 10:00 Nemzeti Sporthíradó 10:30 Fizz Liga 12:30 Szabadidő 13:00 Nemzeti Sporthíradó 14:30 UEFA Európa Liga és Konferencia-liga magazin 15:25 Női kézilabda világbajnokság 17:15 Nemzeti Sporthíradó

Köszöntjük Lázár, Olimpia nevű olvasóinkat!

Szerda December 17.

RTL 04:30 Teleshop 05:00 Monk - A flúgos nyomozó 06:00 Reggeli 09:25 Született feleségek 10:30 Teleshop 11:00 Castle 11:50 Pokoli rokonok 13:00 RTL Híradó 13:35 Dr. House 14:50 Barátok közt 15:30 Castle 16:35 Drága örökösök 18:00 RTL Híradó - Esti kiadás 18:55 Fókusz 19:50 Pokoli rokonok 21:00 Gólkirályság 22:15 RTL Híradó - Késő esti kiadás 22:50 CSI: Las Vegas-i helyszínelők 23:45 Az újonc 02:10 Kalandoz! D. Nagy Orsival 05:20 Családi titkok 06:15 Mokka 08:45 Mokka 09:40 Teleshop 11:20 Csapdába csalva 12:00 Tények délben 12:30 Walker, a texasi kopó 13:30 Walker, a texasi kopó 14:35 Garcia asszony és lányai 15:40 Az aranyifjú 16:45 A búcsúlevél 18:00 Tények 18:45 Tények Plusz 19:45 Kincsvadászok 21:25 Lakásvadászok 22:50 Újratervezés - Karácsonyi különkiadás 23:45 A hegyi doktor 01:00 Tények extra 01:35 A hegyi doktor 05:15 Család-barát 05:55 Himnusz 05:59 Mindennapi 06:00 Híradó 06:30 Nemzeti Sporthíradó 06:35 Időjárás-jelentés 06:45 Vers mindenkinél 06:50 Hrvatska Kronika 07:15 Ecranul nostru 07:40 Mesteremberleszek 08:05 Önök kérték! 08:35 Bor, mámor, szerelem 09:35 Család-barát 10:05 Egy Perc Híradó 10:06 Időjárás-jelentés 10:15 Leyla 11:10 Család-barát 11:55 Egy csipetnyi IZORZÓK 12:00 Déli harangszó 12:01 Híradó 12:35 Nemzeti Sporthíradó 12:45 Időjárás-jelentés 12:49 Agenda plusz 12:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 13:00 Melissa, a Zöld Völgy lánya 13:45 Családi kör 14:25 Az étel története 14:55 Családi kör 15:25 Egy Perc Híradó 15:30 Időjárás-jelentés 15:34 Önök kérték! 16:00 Ridikül 17:00 Agytorna 17:25 Izörzők: Látrány 17:55 Embermesék 18:00 Híradó 18:25 Nemzeti Sporthíradó 18:35 Időjárás-jelentés 18:45 Várva várt 18:50 Leyla 19:35 Mindennapi 19:45 Bor, mámor, szerelem 20:40 SzerencsePerc 20:45 Skandináv Lottó 21:00 Miss Austen 22:00 Agapé 22:55 Isten kezében 23:25 Kenő 05:00 Híradó 05:20 Időjárás-jelentés 05:23 Angol nyelvű hírek 05:25 Német nyelvű hírek 05:29 Orosz nyelvű hírek 05:30 Kínai nyelvű hírek 05:35 Nagy pillanatok 05:45 Édes anyanyelvünk 05:50 Hetedhét kaland 06:00 M2 matricák - Lássuk a medvét! 06:10 Kárpáti Krónika 07:10 Egészségünk! 07:30 Nagy pillanatok 07:40 Időjárás-jelentés 07:44 Librettó 08:40 Családi kör 09:25 Jó ebédhez szól a nóta 09:55 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna 10:00 Agytorna 10:26 Rome Reports - Vatikáni híradó 10:45 Örvényben 11:00 Találkozás 11:20 A képzelt beteg 12:50 Örökölt tárgyaink 13:00 Híradó 13:20 Időjárás-jelentés 13:21 Agenda plusz 13:25 Hrvatska Kronika 13:50 Ecranul nostru 14:25 Magyar gazda 14:45 Kárpát-medence 15:10 Kontúr 15:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 16:05 Nagy pillanatok 16:10 Família Kft. 16:35 Família Kft. 17:05 Család-barát 17:40 Család-barát 18:20 Időjárás-jelentés 18:23 Agenda plusz 18:30 Jó ebédhez szól a nóta 19:00 Önök kérték! 19:30 Szenes Iván emlékkoncert 2014. 20:30 Kérem a következőt! 20:40 Leo és Fred 21:00 Híradó 21:20 Időjárás-jelentés 21:22 V4 híradó 21:30 Várva várt 21:35 Ridikül 07:25 UEFA Európa Liga és Konferencia-liga magazin 08:15 Női kézilabda világbajnokság 10:00 Nemzeti Sporthíradó 10:30 Férfi kosárlabda Bajnokok Ligája 12:25 Kajak-Kenu tv 12:45 Vízilabda magazin 13:00 Nemzeti Sporthíradó 13:30 Kézilabda-magazin 14:25 Góóó! 15:20 Női kézilabda világbajnokság 17:00 Nemzeti Sporthíradó 17:15 Fradi Tv

Köszöntjük Augustza nevű olvasóinkat!

Csütörtök December 18.

RTL 04:30 Teleshop 05:00 Monk - A flúgos nyomozó 06:00 Reggeli 09:25 Született feleségek 10:30 Teleshop 11:00 Castle 11:50 Pokoli rokonok 13:00 RTL Híradó 13:35 Dr. House 14:50 Barátok közt 15:30 Castle 16:35 Drága örökösök 18:00 RTL Híradó - Esti kiadás 18:55 Fókusz 19:50 Pokoli rokonok 21:00 Gólkirályság 22:20 RTL Híradó - Késő esti kiadás 22:50 CSI: Las Vegas-i helyszínelők 23:45 CSI: Las Vegas-i helyszínelők 01:00 Az Év Hotele 01:45 Célirány 05:20 Családi titkok 06:15 Mokka 08:45 Mokka 09:40 Teleshop 11:20 Csapdába csalva 12:00 Tények délben 12:30 Walker, a texasi kopó 13:30 Walker, a texasi kopó 14:35 Garcia asszony és lányai 15:40 Az aranyifjú 16:45 A búcsúlevél 18:00 Tények 18:45 Tények Plusz 19:45 Kincsvadászok 21:25 Lakásvadászok 22:50 Újratervezés - Karácsonyi különkiadás 23:45 Tények gazdasági különkiadás 00:00 A hegyi doktor 01:00 Tények extra 01:35 A hegyi doktor 05:15 Család-barát 05:55 Himnusz 05:59 Mindennapi 06:00 Híradó 06:30 Nemzeti Sporthíradó 06:35 Időjárás-jelentés 06:45 Vers mindenkinél 06:50 Slovenski utrinki 07:15 Kvartett 07:40 Erdei utakon 08:05 Önök kérték! 08:35 Bor, mámor, szerelem 09:35 Család-barát 10:05 Egy Perc Híradó 10:06 Időjárás-jelentés 10:15 Leyla 11:10 Család-barát 11:55 Egy csipetnyi IZORZÓK 12:00 Déli harangszó 12:01 Híradó 12:35 Nemzeti Sporthíradó 12:45 Időjárás-jelentés 12:49 Agenda plusz 12:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 13:00 Melissa, a Zöld Völgy lánya 13:50 Családi kör 14:30 Az étel története 14:55 Családi kör 15:25 Egy Perc Híradó 15:30 Időjárás-jelentés 15:34 Önök kérték! 16:00 Ridikül 17:00 Agytorna 17:25 Izörzők: Alsómocsolád 17:55 Embermesék 18:00 Híradó 18:25 Nemzeti Sporthíradó 18:35 Időjárás-jelentés 18:45 Várva várt 18:50 Leyla 19:30 Mindennapi 19:45 Bor, mámor, szerelem 20:45 Hatoslottó sorsolás 20:50 Fábry 22:05 Kenő 05:00 Híradó 05:20 Időjárás-jelentés 05:23 Angol nyelvű hírek 05:25 Német nyelvű hírek 05:29 Orosz nyelvű hírek 05:30 Kínai nyelvű hírek 05:35 Nagy pillanatok 05:45 Édes anyanyelvünk 05:50 Hetedhét kaland 06:00 M2 matricák - Lássuk a medvét! 06:10 Világ 06:35 Kárpát-medence 07:00 Fülzöveg 07:25 Időjárás-jelentés 07:30 Librettó 08:25 Családi kör 09:15 Jó ebédhez szól a nóta 09:45 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna 09:50 Agytorna 10:15 Mindennapi 10:16 Elő egyház 10:35 Nem szóval, hanem tettel 11:35 Scapin fuffangjai 12:50 Ép testben 13:00 Híradó 13:20 Időjárás-jelentés 13:21 Agenda plusz 13:25 Slovenski utrinki 13:50 Kvartett 14:25 Magyarország ma 14:45 hadERŐ „Hazámat szolgálom!” 15:10 Kontúr 15:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei 16:05 Nagy pillanatok 16:10 Família Kft. 16:35 Família Kft. 17:05 Család-barát 17:40 Család-barát 18:20 Időjárás-jelentés 18:23 Agenda plusz 18:30 Jó ebédhez szól a nóta 19:05 Önök kérték! 19:35 Slágeremé 20:30 Kérem a következőt! 20:40 Leo és Fred 21:00 Híradó 21:20 Időjárás-jelentés 21:22 V4 híradó 21:35 Várva várt 08:00 Férfi kosárlabda Bajnokok Ligája 10:00 Nemzeti Sporthíradó 10:30 TippmixPro női röplabda Extraliga 12:30 Jövünk! 13:00 Nemzeti Sporthíradó 13:30 Pecatúra 14:00 UEFA Európa Liga és Konferencia-liga magazin 14:55 Férfi vízilabda válogatott felkészülési mérkőzés 16:25 Vízilabda magazin 16:40 10.9 Sportlövő magazin 17:00 Nemzeti Sporthíradó

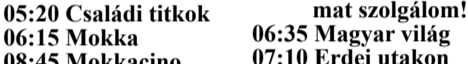
Köszöntjük Viola, Violetta nevű olvasóinkat!
Péntek December 19.

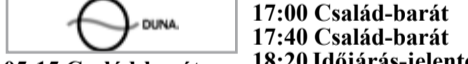
04:30 Teleshop
05:00 Monk - A flúgos nyomozó
Amerikai krimivígjáték-sor.
06:00 Reggeli
09:25 Született feleségek
Am. vígjáték-sor.
10:30 Teleshop
11:00 Castle
Amerikai krimisor.
11:50 Pokoli rokonok
Magyar telenovella
13:00 RTL Híradó
13:35 Dr. House
Amerikai filmsor.
14:50 Barátok közt
Magyar filmsor.
15:30 Castle
Amerikai krimisor.
16:35 Drága örökösök
Magyar filmsor.
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:50 Pokoli rokonok
Magyar telenovella
21:00 Gólkirályság
Magy. vígjáték-sor.
22:25 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:00 A Showder Klub bemutatja
01:00 Evan, a minden66
Amerikai vígjáték

05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délben
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sor.
14:35 García asszony és lányai
Mexikói dráma sor.
15:40 Az aranyifjú
Török telenovella sor.
16:45 A búcsúlevél
Török dráma sor.
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
19:45 Kincsvadászok
21:25 Lakásvadászok
22:50 Újratervezés - Karácsonyi különkiadás
23:45 A hegyi doktor
Német dráma sor.
01:00 Tények extra
01:35 A hegyi doktor
Német dráma sor.

05:15 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti
Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:50 Vers mindenkinek
07:15 Kárpát-medence
07:35 A Nagyok
08:00 Önök kérték!
08:30 Bor, mámor, szerelem
09:35 Család-barát
10:05 Egy Perc Híradó
10:06 Időjárás-jelentés
10:15 Leyla
11:10 Család-barát
11:55 Egy csipetnyi IZÓRZÓK
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti
Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei
13:00 Melissa, a Zöld Völgy lánya
Török tévéfilmsor.
13:50 Családi kör
14:30 A világ egy terített asztal
15:00 Családi kör
15:25 Egy Perc Híradó
15:28 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!

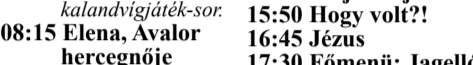

16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:25 Ízörzők: Vanyarc
17:55 Embermesék
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti
Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:40 Várva várt
18:50 Leyla
Türkmén tévéfilmsor.
19:35 Mindennapi
19:40 SzerencsePerc
19:45 Bor, mámor, szerelem
Szlovák tévéfilmsor.
20:50 Avanti!
Angol játékfilm
23:11 Kenő
23:12 Időjárás-jelentés
23:20 Érted mindent
Türkmén romantikus dráma
01:05 Magyar világ
05:00 Híradó
05:20 Időjárás-jelentés
05:23 Angol nyelvű hírek
05:25 Német nyelvű hírek
05:29 Orosz nyelvű hírek
05:30 Kínai nyelvű hírek
05:35 Nagy pillanatok
05:45 Édes anyanyelvünk
05:50 Hetedhét kaland
06:00 M2 matricák - Lássuk a medvét!
06:10 Vers mindenkinek
06:15 hadERŐ „Hazámat szolgálom!”
06:35 Magyar világ
07:10 Erdei utakon
07:35 Időjárás-jelentés
07:40 Librettó
08:35 Családi kör
09:15 Jó ebédhez szól a nóta
09:50 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna
09:55 Agytorna
10:15 Mindennapi
10:19 Katolikus krónika
10:45 De őszintén!
10:50 Kereszt-Tények
11:00 Neked szól!
11:15 Éjjeli színjáték
Tévéjáték
12:50 Piaci történetek
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:21 Agenda plusz
13:25 Rondó
13:50 Kárpát-medence
14:15 Kék bolygó
14:40 Egészségünkre!
15:00 Álmodó álmodói
15:10 Kontúr
16:00 Nagy pillanatok
16:10 Família Kft.
16:30 Família Kft.
17:00 Család-barát
17:40 Család-barát
18:20 Időjárás-jelentés
18:24 Agenda plusz
18:30 Jó ebédhez szól a nóta
19:00 Önök kérték!
19:35 Makrancos hölgy
Magy. filmvígjáték
21:00 Híradó
21:20 Időjárás-jelentés
21:22 V4 híradó
21:30 Várva várt
21:35 Ridikül
22:25 Embermesék
22:35 Házibuli
07:30 Pecatúra
08:00 TippmixPro női röplabda Extraliga
10:00 Nemzeti
Sporthíradó
10:30 Vízilabda magazin
10:45 10.9 Sportlövő magazin
11:00 UEFA - Konföderáció-liga mérkőzés
13:00 Nemzeti
Sporthíradó
13:30 Góóó!
14:30 Futsal magazin
15:00 Férfi kosárlabda Bajnokok Ligája
17:00 Nemzeti
Sporthíradó
17:10 Férfi vízilabda válogatott felkészülési mérkőzés
18:30 Európa

Köszöntjük Teofil nevű olvasóinkat!
Szombat December 20.

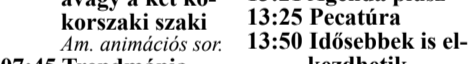
09:25 Doc Martin
Angol tévéfilmsor.
10:55 Egy Perc Híradó
10:59 Időjárás-jelentés
11:00 Szerelmes földrajz
11:30 Itthon vagy!
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti
Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei
12:55 Jó ebédhez szól a nóta
13:25 Ízörzők - Tematikus epizódok
13:50 Fehér karácsony
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
15:45 Egy Perc Híradó
15:47 Időjárás-jelentés
15:50 Hogy volt?!16:45 Jézus
17:30 Főmenü: Jagelló
17:50 Mindennapi
17:54 Embermesék
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti
Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:40 SzerencsePerc
18:45 SzerencseSzombat
19:35 Csináljuk a fesztivált!
21:45 Kék Hawaii
Angol zenés film
23:25 Kenő

05:00 Híradó
05:20 Időjárás-jelentés
05:23 Angol nyelvű hírek
05:25 Német nyelvű hírek
05:29 Orosz nyelvű hírek
05:30 Kínai nyelvű hírek
05:35 Nagy pillanatok
05:45 Édes anyanyelvünk
05:50 Hetedhét kaland
06:00 M2 matricák - Lássuk a medvét!
06:10 Vers mindenkinek
06:15 hadERŐ „Hazámat szolgálom!”
06:35 Magyar világ
07:10 Erdei utakon
07:35 Időjárás-jelentés
07:40 Librettó
08:35 Családi kör
09:15 Jó ebédhez szól a nóta
09:50 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna
09:55 Agytorna
10:15 Mindennapi
10:19 Katolikus krónika
10:45 De őszintén!
10:50 Kereszt-Tények
11:00 Neked szól!
11:15 Éjjeli színjáték
Tévéjáték
12:50 Piaci történetek
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:21 Agenda plusz
13:25 Rondó
13:50 Kárpát-medence
14:15 Kék bolygó
14:40 Egészségünkre!
15:00 Álmodó álmodói
15:10 Kontúr
16:00 Nagy pillanatok
16:10 Família Kft.
16:30 Família Kft.
17:00 Család-barát
17:40 Család-barát
18:20 Időjárás-jelentés
18:24 Agenda plusz
18:30 Jó ebédhez szól a nóta
19:00 Önök kérték!
19:35 Makrancos hölgy
Magy. filmvígjáték
21:00 Híradó
21:20 Időjárás-jelentés
21:22 V4 híradó
21:30 Várva várt
21:35 Ridikül
22:25 Embermesék
22:35 Házibuli

05:00 Híradó
05:20 Időjárás-jelentés
05:23 Angol nyelvű hírek
05:25 Német nyelvű hírek
05:29 Orosz nyelvű hírek
05:30 Kínai nyelvű hírek
05:35 Nagy pillanatok
05:45 Édes anyanyelvünk
05:50 Magyarország ma
06:10 Unió27
06:35 Novum
07:05 Delta
07:30 Időjárás-jelentés
07:34 Multiverzum
08:00 Püspökényér
08:30 Evangélium
09:00 Kárpáti Krónika
10:00 Jó ebédhez szól a nóta
10:30 Hogy volt?!11:30 Salamon király kalandjai
Animációs film
12:55 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:21 Agenda plusz
13:25 Pecatúra
13:50 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna
14:00 M4 sport+
14:00 Terepkerékpár-világkupa
14:35 Bringasport
14:55 Terepkerékpár-világkupa
16:20 Tippmix férfi kosárlabda NBI
18:15 Tenisz Országos bajnokság
22:00 Embermesék
22:10 Fábry
23:30 Az örökzöld örökzöldek

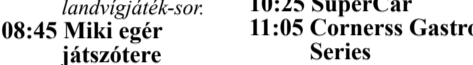

05:00 Teleshop
06:10 Pumukli
Német, magyar, osztrák animációs sor.
06:35 Magyar népmesék
06:40 Kérem a következőt!
Magyar családi sor.
06:50 Mézga Aladár különös kalandjai
Magy. vígjáték sor.
07:15 Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki
Am. animációs sor.
07:45 Trendmánia
08:25 GYM TIME
09:00 Innovátor
09:40 Mancsok és Tappancsok
10:15 Poggyász
10:55 Öthöngtend
11:30 Göröngyös Utakon
12:10 Az utolsó léghajlító
Am. kaland film
14:15 Csillagok között
Am., angol, kanadai fantasztikus film
18:00 Tények
18:55 Tények Plusz
19:15 Utazás a rejtélyes szigetre
Am. kaland film
21:15 A hét mesterlövész
Am. western film
00:15 Nagytakarítás
Angol akció film
05:00 MMA portré
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti
Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:45 Vers mindenkinek
06:50 Magyar Krónika
07:20 Divat & dizájn
07:50 Noé barátai
08:20 Pumukli legújabb kalandjai
Ném. gyerekkönyv sor.
08:55 Mézga Aladár különös kalandjai

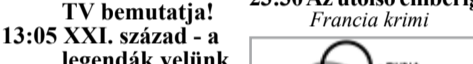
Köszöntjük Tamás nevű olvasóinkat!
Vasárnap December 21.

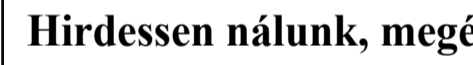
06:00 Babar és Badou kalandjai
Kanadai animációs filmsor.
06:45 Mouk
Angol animációs filmsor.
07:00 Molang
Francia-amerikai-angol rajzfilmsor.
07:15 Mesés jargányok
Amerikai animációs filmsor.
07:35 Mása és a medve
Orosz animációs kalandvígjáték-sor.
07:55 Trollok - A dal-lam szól tovább
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
08:20 Kacsamesék
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
08:45 Miki egér játszótéren
Am. animációs kalandvígjáték-sor.
09:05 Elena, Avalor hercegnője
Am. animációs akciókalandfilm-sor.
09:30 Sárkányok
Am. animációs akciókalandfilm-sor.
10:05 Mike és Molly
Am. vígjáték-sor.
10:45 Agymenők
Am. vígjáték-sor.
12:20 A Muzsika TV bemutatja!
13:05 XXI. század - a legendák velünk élnek
13:40 Tom és Jerry
Amerikai animációs kalandvígjáték
15:50 Nyúl Péter 2. - Nyúlcipő
Am.-ausztrál animációs kalandvígjáték
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Csillag Születik
22:50 Nagykarácsony
Magyar romantikus vígjáték

05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék
Belga animációs sor.
06:40 Pumukli
Német, magy., osztrák animációs sor.
07:05 Magyar népmesék
07:20 Magyar népmesék
07:30 Kérem a következőt!
Magyar családi sor.
07:40 Mézga Aladár különös kalandjai
Magy. vígjáték sor.
08:05 Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki
Am. animációs sor.
08:35 Babamánia
09:10 Több mint TestŐr
09:50 Életmódi
10:25 SuperCar
11:05 Cornerss Gastro Series
11:40 Boldog Karácsonyt
12:20 Boldog Karácsonyt
12:55 Doc West:
A nagy játszma
Olasz western film
15:10 A viskó
Amerikai dráma
18:00 Tények
18:55 Az 1% klub - Mennyire okos Magyarország?
21:30 Megtorlás
Német akció film
23:30 Az utolsó emberig
Francia krimi

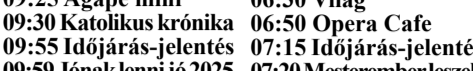

05:00 Kárpáti Krónika
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti
Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:50 Vers mindenkinek
06:54 Itthon vagy!
07:25 Neked szól!
07:30 Világ-Vallás
07:45 De őszintén!

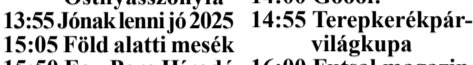

Hirdessen nálunk, megéri!
FIZETETT hirdetés
Figyelem!
- az összes fizikai és jogi szemlélytől beérkezett hirdetés kereskedelmi hirdetésnek számít, akik kereskedelmi tevékenységet folytatnak;
- különböző szolgáltatások nyújtása;
- haszongépjárművek eladása;
- munkások felvétele;
- ipari és kereskedelmi területekkel, berendezésekkel és alapanyagokkal történő műveletek.
- keretes, kiemelt hirdetések;
- elvesztett iratok;
- társkeresés
- ha egynél több - ugyanabba a kategóriába tartozó tárgy/ eszközt szeretne meghirdetni;
- köszöntők, képes hirdetések;
- részvétnyilvánítás.
Egy szelvényen mindössze egy hirdetés szerepelhet. A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy egyes anyagokat nem közöl az újságban. Nem közölhetőek azok a hirdetések, amelyek ellentmondanak a szerkesztőségi feltevételeknek és az ukrán törvényeknek. A hirdetésekkel és reklámokkal kapcsolatos reklámciókat a szerkesztőség a lap megjelenése után 3 napig fogadja. A szerkesztőség nem vállal felelősséget a hirdetés tartalmáért, a megadott információk, telefonszámok és címek pontosságáért.
A Kárpátinfo hetilapban közölt reklámok árai cm²-ként:
1. oldal - 11 hr., 16. oldal - 9 hr.,
2-7, 10, 11. oldalak - 7 hr., 12-15. oldalak - 6 hr.
Націнка на політичну рекламу, рекламу алкоголю, тютюнових виробів 100%
A politikai reklámok, az alkohol és dohányárúk reklámja 100%-os felárral jelenik meg
A lapunk címére beérkező kéziratok közlésének és szerkesztésének jogát fenntartjuk, azok recenzálását, visszaküldését, továbbítását és megválaszolását nem vállaljuk. A címünkre beérkező levelek szerkesztésének és rövidítésének jogát fenntartjuk. A publikációkban közölt tényekért minden esetben a szerző viseli a felelősséget.
Lapalapító-főszerkesztő: Szoboszlai István. **Felelős szerkesztő:** Kovács Erzsébet.
Cím: Beregszász, Kossuth tér 2. **Mob.:** 066-2850283. **E-mail:** karpatinfo.hetilap@gmail.com
Lapengedély száma: R30-03370 **Kelt:** 2024.03.21. **Példányszám:** 1 000 **Rendelési szám:** 1777
Készült: Podillja-Ter Kft. (Ternopol, Teksztilna u. 28.). **Telefon:** (0352)-52-27-37, (067)352-18-51.
MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL
MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
Карпатинфо (на угорській мові) Засновник і головний редактор: Собослай Степан Карлович.
Адреса: п. Кошута 2, м. Берегове, Закарпатської обл., Україна **Моб.:** 066-2850283
Рестраційне свідоцтво R30-03370 від 21.03.2024. Газета віддрукована у ТОВ "Поділля-Тер"
Україна м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел. (0352)-52-27-37, (067)3521851. Сайт: www.a-print.com.ua
Номер замовлення: 1777 Тираж: 1 000

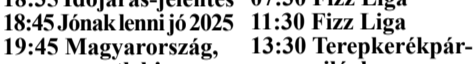
07:50 Lét-Ige - protés táns magazin
08:20 Jónak lenni jó 2025
09:00 Isten kezében
09:25 Agapé mini
09:30 Katolikus krónika
09:55 Időjárás-jelentés
09:59 Jónak lenni jó 2025
10:20 Adventi Önök kérték
10:40 Az utódok reménye
11:10 Találkozás
11:25 Jónak lenni jó 2025
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti
Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:50 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei
13:00 Adventi Önök kérték
13:20 Versfilmek: Pilinszky János
13:25 Ízörzők: Ostffyasszonyfa
13:55 Jónak lenni jó 2025
15:05 Föld alatti mesék
15:50 Egy Perc Híradó
15:51 Időjárás-jelentés
15:55 SzerencsePerc
16:00 Hatoslottó sorsolás
16:05 Adventi Önök kérték
16:30 Jónak lenni jó 2025
17:25 Borbás Marcsi szakácskönyve
17:50 Mindennapi
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti
Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:45 Jónak lenni jó 2025
19:45 Magyarország, szeretlek!
21:05 Jónak lenni jó 2025
22:10 Versfilmek: Pilinszky János
22:20 Kenő

05:35 Nagy pillanatok
05:45 Édes anyanyelvünk
05:50 Élő egyház
06:10 Esély
06:30 Világ
06:50 Opera Cafe
07:15 Időjárás-jelentés
07:20 Mesteremberleszek
07:50 Noé barátai
08:20 Jónak lenni jó 2025
09:00 Adventi naptár - Szarka Tamás és vendégei
09:10 Borbás Marcsi szakácskönyve
09:35 Főmenü: Jagelló
10:05 Hogy volt?!11:00 Jónak lenni jó 2025
11:20 Áll a bál
Magyar játékfilm
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:21 Agenda plusz
13:30 Jónak lenni jó 2025
13:50 Idősebbek is elkezdhetik - Teletorna
14:00 M4 sport+
14:00 Góóó!
14:55 Terepkerékpár-világkupa
16:00 Futsal magazin
16:30 Tenisz Országos bajnokság
19:55 Európa
20:40 Férfi vízilabda válogatott felkészülési mérkőzés
22:05 Versfilmek: Pilinszky János

07:00 Jövünk!
07:30 Fizz Liga
11:30 Fizz Liga
13:30 Terepkerékpár-világkupa
14:45 Felvezető műsor: Labdarúgás
15:00 Fizz Liga
17:00 Értékelő műsor: Labdarúgás
17:15 Felvezető műsor: Labdarúgás
17:30 Fizz Liga

A műsor és a kezdési időpont megváltoztatásának jogát minden tévéadó fenntartja!

Fizetett hirdetések árai
Egyszerű
20 szó 25 hr.
21-40 szó 50 hr.
Keretes
20 szó 40 hr.
21-40 szó 80 hr.
Kiemelt
20 szó 30 hr.
21-40 szó 60 hr.
Keretes + kiemelt
20 szó 50 hr.
21-40 szó 100 hr.
Keretes + kiemelt
20 szó 50 hr.
21-40 szó 100 hr.
Minden kereskedelmi hirdetés 100 %-os felárral jelenik meg.
Egyéb hirdetések:
elvesztett iratok 200 hr.;
részvétnyilvánítás 50 hr.;
társkereső 50 hr.;
köszöntő 30 hr.;
4 sor vers+köszöntő 50 hr.;
képes köszöntő 40 hr.;
kép+4 sor vers 55 hr.;
megkezdett 4 soronként 5 hr.;

A sárgarépa vajon megtanít fütyülni?

Aki veteményeskertet tart fenn, vagy éppen most készíti a következő évi vetések tervét, semmiképpen se feledkezzen meg a sárgaréparól, erről az oly gyakran fogyasztott zöldségféléőről.

Nagy kár, hogy kiváló étrendi tulajdonságait nem használjuk ki eléggé, sőt még mindig él sokakban valami sanda előítélet a sárgarépaival szemben. Igaz viszont, hogy gyerekeinket sokszor azzal biztatjuk a sárgarépa-főzelék elfogyasztására, hogy jól fognak tőle fütyülni.

Termesztése

A sárgarépa viszonylag hidegtűrő növény. Magjainak csírázása már 4-8 °C hőmérsékleten megkezdődik, de fejlődésének optimuma 16-18 °C-on van. Nem nagy a fényigénye sem, ezért köztesnövényként is termesztethető.

A könnyű, laza, mérsékelt meszes talajok növénye. Jól díszlik a meszes öntéstalajokon és a láptalajokon is. A tápanyagok közül nagyobb mennyiségben a kálit követeli meg.

Azt az ágyást, ahol a veteményeskertben sárgarépát kívánunk termeszteni, már az előző év őszi mélyen ássuk fel, mert a sekélyen megporhanyított talajban a sárgarépa gyökere elágazik, lábas lesz.

A magvetés ideje korán tavasszal, a fagyok elmúltja után van. Az elgereblyezett talajban 20-25 cm-re jelöljük ki a sorokat egymástól. Ha száraz az idő, akkor a kihúzott vetőbarázdát alaposan öntözzük be, mert a sárgarépa magja lassan csírázik. Mint általában az olajat tartalmazó magok, ez is nehezen veszi fel a vizet, 3-4 hétig is elfekszik, amíg végül kikel. Ezért szokás a gyorsan csírázó hónapos retekkel együtt vetni; ez a növény jelzi a sor helyét, és lehetővé teszi, hogy a sárgarépát még kikélese előtt megkapáljuk, talaját megporhanyítsuk, és ezzel kezdeti lassú növekedését elősegítsük.

A mag 2 cm mélyen kerüljön a talajba, és fölötté a földet alaposan tömörítsük a gereblye fokával vagy lapát fonákával; ez meggyorsítja a magok vízfelvételeit és kikélesét.

Amikor a növények két-három levéllel rendelkeznek, akkor a vetést ki kell egyelni úgy, hogy a szomszédos növények egymástól 5-6 cm-re álljanak. Erre a munkára nincs szükség akkor, ha drázirozott magot vetettünk.

A sárgarépa vetést gyakran kell kapálni, nemcsak a gyomok elleni küzdelem céljából, hanem azért is, hogy a talaj felszíne mindig laza, porhanyós legyen. A hosszabb tenyészidejű sárgarépákat két-három alkalommal fejtrágyázunk vagy lombtrágyával permetezzük meg.

Vízigényes növény lévén, meghálálja az öntözést. Különösen a magok csírázása idején és a gyökértest kialakulásakor van szüksége sok nedvességre. A folyamatosan, erélyesen növekvő sárgarépa sokkal kellemesebb ízű és szöveti szerkezetű, mint azok, amelyek a szárazság miatt szakszosan növekedtek.

A rövidebb tenyészidejű fajtákat másodterményként is vethetjük – fejes saláta, zöldborsó után – egészen június közepéig. Megkísérleljük a novemberi

vetést is; az ekkor földbe került magok korán kikelnek, és ezek szedhetők a leggyorsabban tavasszal – föltéve, hogy a kemény, szigorú tél nem pusztítja el a duzzadó csírákat.

A sárgarépa két éves növény, amely az első évben a gyökereit fejleszti ki, és csak a második évben hoz magzárát, virágot és érlel magot. E szabályszerűség ellenére előfordul, hogy a növények egy része már az első évben felmagzik. Ennek az oka rendszerint a nem megfelelő vetőmag.

Gondosan válasszuk meg a vetendő fajtát, mert azok nem helyettesítik egymást. Friss fogyasztásra a rövid (80-90 nap keléstől a szedésig) tenyészidejű fajtákat válasszuk. Ezek gyökere rövid, zamatos, húruk kissé laza, tárolásra nem alkalmas. Ilyen fajta a Párizsi hajtató és a Duwieki. Átmeneti fajta a szép, hengeres répát fejlesztő Nantesi-karotta. Eltartásra hosszú (180-200 nap keléstől a szedésig) tenyészidejű fajtákat vessünk. Ezek répája hosszú, húruk tömört, jól tárolható. Ilyen fajta a Fertői vörös.

A rövid tenyészidejű fajtákat folyamatosan szedjük fel a kertből, aminek következtében a földben maradónak több hely jut. A hosszú tenyészidejűeket addig tartjuk a földben, amíg lehet, mert -3-5 °C-os fagyot még elviselik. Ásóval emeljük ki őket a földből, nehogy egy részük beszakadjon.

Gyakori betegségük a szklerotíniás rothadás, a lisztharmat; a kártevők közül a sárgarépalégy és a gyökérgubacsfonálféreg rontja a termés kilátásokat.

Sok bosszúságot okoz a kerteteknek, hogy a cserebogarak pajorjai, a mocsospajorok, a drótféreg és lőtűcsök különösen kedvelik a sárgarépa édes gyökereit. Ezért, ahol e talajlakó kártevők megjelennek, a talajt fertőtlenítsük.

Felhasználása

Sárgarépára egész évben szükség van. A háziasszonyok és a hivatásos szakácsok a jól pucolható, hengeres, a szívresznél is narancssárga (nem zöld!) répa-fajtákat kedvelik.

Lombja – a petrezselyemmel szemben – nem ehető!

Nagyon ajánlatos kisgyermeknek nyersen adni, hogy a foguk erősödjék. Többnyire levesek ízesítésére használják, és csak kevés szakács készíti belőle köretet, salátát vagy édes, illetve sós süteményt. Tudták, hogy a sárgarépából lekvár is készíthető?

A sárgarépa gyökereit pincében, nyirkos homokba reteggezve tárolhatjuk az új termés megjelenéséig. Nagyobb mennyiséget veremben szoktak eltartani. Kamrában, polietilén zacskóban vagy zsákban is tárolható 1-2 hónapig. Erre a célra csak megmosott, megszikkasztott, egészséges, sérüléstől és betegségektől mentes répákat válasszunk.

A repedt, hibás, lábas, törött sárgarépákat takarmányozásra használhatjuk fel. Nyersen vagy főzve valamennyi háziállat szívesen fogyasztja: a tej és a tojás-sárgája sárgább, a lovak szőre pedig simább, fényesebb lesz tőle.

balintgazda.hu

Éghajlatváltozás: felértékelődött az őszi szántás jelentősége

Ne a maradék elv érvényesüljön

Az elmúlt években vidékünkön és az egész Kárpát-medencében is jól érzékelhetővé váltak a globális felmelegedés hatásai: hosszabb száraz időszakok sorra követik egymást, szélsőségeiből a csapadékosabb, ami a talaj vízkészletének gyors kimerülésével jár együtt, valamint lépten-nyomon tetten érhető a gyomok és kártevők látványos elszaporodása. Mindezek olyan kihívások, amelyekre a mezőgazdaságnak – és benne a földművelés hagyományos módszereinek – reagálnia kell. Ebben a folyamatban az őszi szántás szerepe újra felértékelődik.

Kárpátján mostanra gyakorlatilag befejeződött a szántóföldi növények betakarítása. Jöhet a következő fontos tennivaló: az őszi szántás elvégzése. A talajforgatás modern szemléletű képviselői azt ajánlják, hogy 40-60 cm, vagy ennél mélyebben hasogassuk fel a talajt, s majd később, tavasszal kultivátorral, tárcsával készítsük el a magágyföldet.

– A realitásokból kiindulva nálunk mégis mi lenne a megoldás? – kérdeztük Molnár Ildikót, a Pro Agricultura Carpatika falugazdáját.

– Valóban mindig a meglévő adottságokból kell kiindulni – hangzik a válasz. – A mi 80-100 lóerős traktorainkkal bizony igen nehéz lenne ezt a Gruber-féle mélytalajforgatást kivitelezni, így maradjunk csak a 25-30 cm mélységben elvégzett szántásnál és az ezt követő tárcsázásnál.

– Miért is van mindkettőre szükség?

– Ez is az éghajlatváltozás egyik következménye. Bebizonyosodott az utóbbi időben, hogy nem szabad nyitva hagyni az átforgatott hantokat, mivel a csapadékhányos tél folyamán ezek jobbra kiszáradnak. Márpedig az egyik legfontosabb célunk az, hogy a hűvösebb idő beálltával lehullott csapadékból minél többet megőrizzünk, azt a talaj mélyebb rétegeiben elraktározzuk. Ugyanis a 2025-ös esztendő végére bizony igencsak híjával vagyunk a talajban található nedvességnek.

A legtöbb helyen 15-20 cm vastagon ugyan áztatott a termőréteg, ám alatta 2-3 méter mélységben teljesen száraz a föld. Ugyan honnan veszi majd fel a nedvességet a tavasszal elvetett kultúr-növény? Ne feledjük, a talaj egyik legnagyobb kincse a víz. A csapadékosabb őszi és téli hónapokban jut be a legtöbb nedvesség a talaj mélyebb rétegeibe, ehhez azonban megfelelő szerkezetre és jó vízbefogadó képességre van szükség. Az őszi szántás éppen ezt segíti elő: a lazább, levegősebb talaj szerkezet több csapadékot tud befogadni és raktározni. Tavasszal ennek a vízkészletnek a hiánya vagy megléte döntően befolyásolja a kelést, a korai fejlődést, végső soron a terméshozamot. A lassan mő-

göttünk hagyott esztendő terméseredményei ezt fényesen bizonyítják: a szántott parcellákról behordott termésmennyiség jóval felülmúlta azokat a táblákat, ahol csak tárcsáztak. Mindez érthető: a szántatlan, tömörödött, kérgesedésre hajlamos talaj jóval kevesebb vizet enged át, és a növények már a szezon elején vízstresszel küzdenek.

– A gazdák arra panaszkodnak, hogy vízhiány mellett a gyomok rohamos terjedése is egyre nagyobb gondot jelent.

– A felmelegedő klíma a melegkedvelő gyomfajoknak kedvez, amelyek hosszabb vegetációs időszakkal és nagyobb magtermeléssel reagálnak. Az őszi szántás a gyomok visszaszorításának egyik legfontosabb, vegyszermentes módsze-

re. A talajforgatás során a gyommagvak mélyebb rétegbe kerülnek, ahol nagy részük elpusztul, vagy csírázásra képtelenné válik. Ezzel csökken a következő év gyomnyomása, ami jóval kedvezőbb feltételeket teremt a kultúr-növények fejlődéséhez, és mérsékelheti a növényvédelmi kiadásokat. A vegyszerek manapság oly sok pénzbe kerülnek, hogy plusz egy-két ilyen beavatkozás veszteséggé teheti az egész gazdálkodást. Különösen a parlagfű, a muharfélék, a kakaslábú okoz rengeteg gondot, s veti vissza a kultúr-növények fejlődését.

– Az agrárszakemberek arra figyelmeztetnek, hogy nem szabad megfeledkezni a talajfelszínen áttelelő kártevőkről és kórokozókról sem.

– Mindenki tapasztalhatja, hogy a melegebb telek miatt egyre több rovarfaj és kórokozó képes túlélni a hideg hónapokat.

Az őszi szántás során a felszínen megbúvó lárvák, bábok, gubók, valamint a növényi maradványokon fennmaradó kórokozók jelentős része a mélyebb talajrétegbe kerül, ahol elpusztul vagy esélye sincs tovább fejlődni.

– Tehát mi most a legfontosabb teendő?

– Mezőgazdászaink számára jelenleg kedvezőek a feltételek az őszi szántás elvégzéséhez. Mint említettük, ideális esetben ez két menetben történik. A szántást kövesse a tárcsázás, így a kifordított hantok nem száradnak ki, a lehullott csapadék viszont akadálytalanul le tud jutni a talaj mélyebb rétegeibe, ahonnan a tavasszal elvetett növényünk majd táplálkozni tud.

Eszenyi Gábor

Hogyan tegyünk a madarak kedvére télen?

A madarakra ráköszöntött a sovánny időszak. A bogarak, a hernyók, a levéltetvek védett helyre húzódtak, a madarak nem tudják megtalálni őket.

Az itatóhelyeken befagyott a víz, így a madarak nemcsak éheznek, hanem szomjaznak is. A költöző madarak, mint például a gólyák, a vetési ludak, a darvak, a fecskék melegebb égtájakra repültek, az itt maradó pedig puha, meleg fészket készítettek maguknak, ahol átvészeltetik a kemény fagyokat, a zord szeleket és a hóesést. Nálunk telelnek a vadászok kedvelt zsákmányai, a foglyok, a fűjék, a fácánok és a legnagyobb testű madarunk, a túzok. Nem kel útra a ragadozó madarak közül a vércse, a héja, a sólyom, sőt a sas sem.

Most csak néhány, nálunk fészkelő madárra hívnám fel a figyelmüket.

A balkáni gerle magtárak, sertésolák, lakóházak közelében verődik népes csapatokba. Kedves, de nem védett madár, amelyből az

egyébként nem válogató olasz vadászok napraforgó éréskor több ezer példányt ejtenek el.

A feketeigori gyakori vendég a házikertekben. Fészket bokorra, tuskós cserjére vagy a fűzfa lengő ágára építi. Nyáron bogarakkal, legyekkel, hernyókkal táplálkozik. Télen a főtt burgonya, az alma, a körte, az ételmaradék a kedvenc csemegéje.

A dolmányos varjú is behúzódott már a házak közé. Magas fákon fészkelnek és nagy csapatokba tömörülve, szinte felhőt alkotva kóborolnak.

A madarak pórmepe a verebekből tevődik ki. Vegyesen táplálkoznak, úgyszólván minden hulladékot megesznek. Őket viszont a karvaly, a gyöngybagoly, a vörös vércse pusztítja. Ha kellemetlenkednek, akkor zavarással távol tarthatók, de a veréb is madár!

A nagy fakopáncs és harkálytársai nem fészket építenek, hanem faodúban laknak. A him jellegzetesen dobol a száraz ágakon, a fák törzsén és hernyók, farontó bogarak után kutat.

A bagolyalkatú kukik előszere-ttel költ lakott területek közelében. Régen azt tartották, hogy ahol a kukik megszólal, ott reggelre halott lesz a házban. A babona onnan származik, hogy a kukik szívesen időzik a világos ablakkal szemben, ahol pedig beteg van, ott rendszerint éjjel is világitanak. Fokozottan védett madár.

És végül a cinegék, cinkék, akik a nyitnikéket éneklük kora tavasszal. Közöttük a leggyakoribb a széncinege, amely fiókanevelése idején hihetetlen tömegű hernyót, bogarat, levél- és pajzstetvet, pókot szállít a fészkebe. Ők a leghasznosabb madár-segítőtársaink.

Most már állítsuk fel a madáretetőket és töltsük fel őket napraforgó-, cirok-, kendermaggal. A rigók és más madarak is nagyon kedvelik a bogyós bokrok és fák gyümölcseit, ezeket tavaszig annak rendje és módja szerint meg is kopasztják.

Nagyon fontos az itatás is, mert szegény madaraink a befagyott vályúból, itatóból, vödörből nem képesek a szomjukat oltani. És persze már most fel kell újítani, kihelyezni a madárodúkat is. Ne maradjon ez tavaszra!

balintgazda.hu

A legkorábbi hajtatott vitaminforrásunk (1.)

A zöldhagyma az egy sok mindenki által kedvelt zöldségfajta. A fogyasztók számára azért, mert ez a növény jelentős mennyiségben tartalmaz vitamint, míg a föld alatti hideghajtással foglalkozók számára pedig az első bevételi forrást. Első gondolatra egyszerűnek tűnhet ennek a növénynek a termesztése, viszont a hajtatása során számtalan kérdés felmerülhet, mely kérdéseket igyekezzünk most a lehető legnagyobb alaposággal megválaszolni.

Mikor ültessünk?

A zöldhagyma előállításához szükséges hagymafejek lerakását (gyökereztetését) szeptembertől-januárig bármikor megtehetjük. Figyelembe kell vennünk a piaci igényeket, és annak megfelelően visszszámolva kiválasztanunk a megfelelő ültetési időt. A piacokon már februártól van igény a zöldhagymára. Vidékünk leginkább a novembertől-januárig történő gyökereztetés a jellemző. Fűtéssel ellátott létesítményekben november-december, míg fűtetlenekben januárban szokták megkezdeni a hagymafejek lerakását. A vöröshagyma hajtatásának időtartamát

nagyban befolyásolja a hőmérséklet és a fény. A már meggyökeresedett hagymák 20 °C körüli hőmérsékleten és kevéske napfény mellett akár már 3 hét alatt is piacépes zöldhagymát nevelhetnek. Az ennél alacsonyabb hőmérsékleten nem károsodnak, legfeljebb tenyészidejük nő meg akár 4-6 hétre. Bizonyos mértékig még a fagyos éjszakákat is elbíró különösebb károsodás nélkül. Hőigényét tekintve a 19 ± 7 °C-ot kedvelő, de mégis a hidegtűrőbb növények közé soroljuk őket. Gazdatapasztalatok alapján elmondható, hogy a túlzottan 20°C feletti hőmérséklet kerülendő, mivel a túl magas hőmérsékleten a hagymaszárak megnyúlnak és károsodhatnak, inkább részesítsük előnybe az optimálistól alacsonyabb hőmérsékletet, mivel ezáltal vastagabb, erősebb, piacépesebb zöldhagymát kapunk.

Milyen hagymát ültessünk?

A zöldhagyma kineveléséhez megkülönböztetünk hagymamagról, dughagymáról és vöröshagyma fejeiről történő szaporítást. Mindhárom szaporítási mód esetében kapunk zöld hagymaszárakat, de a tenyészidejüket tekintve nagy a különbség. Ezek közül a hagymamagról történő szaporítási mód a leghosszabb (3-4 hónap), amelyet a hosszú tenyészideje miatt leginkább szabadföld-

dön alkalmaznak. A kisméretű dughagymáról történő szaporítási mód is hosszabb a vöröshagymaénál, ezért a novembertől januárig történő gyökereztetési (lerakási) időszakban, a vöröshagyma fejeiről történő szaporítási módot részesítik előnyben a gazdák.

Ezt úgy vizsgálhatjuk meg, hogy amikor anyatőnek szánt vöröshagymát vásárolunk, akkor a zsákban jól megvizsgáljuk a hagymafejeket. Ugyanis, ha a vöröshagyma csúcsi része nagyon kicsi és teljesen be van száradva, akkor valószínű, hogy hőkezelésen, vagy

tájon kettévágunk és megvizsgáljuk, így a megvásárolandó mennyiségből hozzávetőlegesen megítélhetjük, hogy milyen eredményre számíthatunk. Leggyakoribb a 2-3 csírárt tartalmazó hagyma, ennek leginkább a kisebb, vagy közepesebb méretű

hagymák felelnek meg. Nagyobb méretű hagymák esetében előfordul azonban, hogy főrétegekből akár 5-6 db is található. Ilyen nagyszámú csíra meglete nem kívánatos, mivel az ezekből fejlődő hagymaszárak túl vékonyak lesznek. A legoptimálisabb a dió méretű hagyma, amelyekből 1-3 db, kelendő vastagságú hagymaszárunk lesz.

Ebben a cikkünkben választ kaphattunk arra, hogy az anyatőnek szánt hagymák vásárlása esetén mikre kell odafigyelni. Szintén megválasztottuk azt is, hogy mikor történjen meg a hagymafejek lerakása. A cikkünk következő részében pedig igyekezzünk választ adni a zöldhagyma termesztési technológiájával kapcsolatban felmerülő további kérdésekre.

Nagy Éva,
az „Egán Ede” KGK” J.
A. falugazdája, a Pro
Agricultura Carpatika
Megyei J. A. munkatársa

Ebben az időszakban csak vöröshagyma fejeiről történik a zöldhagyma előállítás.

A hajtatható hagymafajtákkal szembeni követelmények közül lényeges, hogy a szedés időpontjára a hagymafej jól megpuhuljon, és az értékesítésre kerülő hagymaszárak könnyen kihúzhatóak legyenek. A másik fontos követelmény még, hogy csak megbízható helyről hőkezelés nélküli hagymát vásárol-

gye. Ezt úgy vizsgálhatjuk meg, hogy amikor anyatőnek szánt vöröshagymát vásárolunk, akkor a zsákban jól megvizsgáljuk a hagymafejeket. Ugyanis, ha a vöröshagyma csúcsi része nagyon kicsi és teljesen be van száradva, akkor valószínű, hogy hőkezelésen, vagy

Fontos még az is, hogy a megvásárolandó hagymafejekben megfelelő számú főréteg (csíra) legyen. Ennek ellenőrzésére a hajtatásra szánt vöröshagyma megvásárlásakor néhány fejet közép-

Naspolya, a téli gyümölcs

Kis termetű fa vagy többnyire tövétől ágas bokor, amely a kertekben kettős célt is szolgálhat: izes gyümölcse akkor fogyasztható, amikor nem vagyunk bővíben a gyümölcsnek, ezért joggal soroljuk a gyümölcsstermő növények közé.

De besorolhatjuk a díszcserjék társaságába is, hiszen molyhos, lándzsás levelei, sűrű lombja, csinos alakja, valamint 3-5 cm átmérőjű, május közepén nyíló fehér virágai erre is jogot adnak. A családi ház kertjében, a hétfői kertekben mindenestre érdemes legalább egy naspolyabokrot telepíteni.

Története

A naspolya hazája Közép-Ázsiában, a Kaukázus déli lejtőin van. A Balkán-félsziget országaiban vadon terem, de a kertekben szívesen ültetik. Melegigényes növény lévén a Kárpát-medencénél északabbra nemigen merészkedik.

Rendszertanilag a lágymagvú almástermésűek közé tartozik, vagyis az almának, a körtének és a birsnek a rokona, annak ellenére, hogy a magjai kemények és nehezen csírásznak.

Még azt se tudjuk teljes bizonyossággal, hogy mióta termelik nálunk a naspolyát. Anynyi azonban kétségtelen, hogy az első magyar gyümölcsfaiskolai árjegyzék, amelyet Bodor Pál 1812 szeptemberének 1. napján, Kolozsvárott jelentetett meg (és amely nem kevesebb, mint 34 almafajtát és 22 körtéfajtát ajánlott a nagyérdemű vásárlóknak!) az egyéb gyümölcsnekem kategóriájában a „naspolyát” is felsorolja. Ennek ellenére a mai napig in-

dokolatlanul mellőzött és mostoha gyümölcs maradt.

Hogy honnan származik a neve? Minden valószínűség szerint a latin mespila szóból, illetve annak elolvasodott nespula változatából. A Schlágli-magyar szójegyzék (1400-1410) 1553. tétele is nespula néven említi. Számos népies neve közül a leggyakoribb a lasponya és a miszpolya.

Termesztése

Aki naspolyát akar a kertjében ültetni, az föltétlenül oltványt vásároljon. Lehet ültetni magról kelt vagy sarjból fejlődött csemetét is, ezek azonban jóval kisebb gyümölcsöket hoznak, fájuk pedig többnyire tövises, akár csak a vad-körte és a galagonya. A faiskolákban naspolya-, körte-, alma- vagy birsalanya szokták szemezni, illetve oltani, de előfordul, hogy a galagonyát választják alanynak azért, hogy a bokor kis termetű maradjon. A csemete a faiskolában két év alatt cseperedik kiültethető növényé.

A naspolya a meleg tájak szülőtte, nálunk se szereti a hideg fekvést. Legjobban a napos, félárnyékos helyeken érzi magát, épületek, falak északi oldalára ne ültessük. A téli hideget viszont jól elviseli, és a kora tavaszi fagyok se szoktak kárt tenni a későn nyíló virágokban.

Gyökérzete sekélyen terjed, ezért nincs szüksége mélyrétegű talajra. Különbözően se válogat a talajokban, de legszebben a kissé nyirkos, tápdús talajokban fejlődik. Sovány, száraz területen föltétlenül öntözni kell. A rendszeres trágyázást az én kertemben bőséges eredménnyel hálálja meg.

A naspolya virágai önter-

mékenyek, nincs szükségük más fajta vagy más egyed virágorára ahhoz, hogy a virágból gyümölcs fejlődhesse. Ez nagy előny, mert így módon a naspolya társ nélkül is ültethető. Egy átlagos család számára elegendő is egy bokor termése annál is inkább, mert egy kifejlett, egészséges naspolyabokor 40-50 kg gyümölcsöt képes teremni.

A naspolya nem igényel sok gondoskodást, nincs is vele baj,

mert rendszeresen terem. Egy dolgot azonban föltétlenül meg kell jegyezni: a naspolya vesszőit nem szabad megmetszeni. Aki ugyanis bekurtítja a vesszőket, az a termés vája le a bokorról, mert a naspolya termőrégei a vesszők csúcsán állnak. Nemegyszer találkoztam olyan kertbaráttal, aki a naspolya terméketlenségére panaszkodott. Kérdezgetésem eredménye mindig az volt, hogy ő bizony tavasszal úgy akarta a naspolyabokrot termőre bírni, hogy az őszibarackhoz hasonlóan metszette meg.

Az idősebb naspolyabokrokat is csak ritkítani szabad, tehát szükség esetén a nagyon sűrűn álló ágakat

többől fűrészeljük ki, és semmiképpen se feledkezzünk meg a sebek gondos kezeléséről!

A naspolya jól tűri az ifjítást is, ezért a nagyon idős, felkopaszodott, felnyurgult bokrokat érdemes megifjítani. Erre lombfakadás előtt, tavasszal kerüljön sor. Ügyeljünk arra, hogy a koronát alkotó, megmaradó 5-6 vázág egyenletesen helyezkedjen el, és megközelítően azonos erősségű legyen. A vázágak végén föltétlenül marad-

jon egy egyéves vessző, amely a további növekedést biztosítja.

Betegségek és kártevők a naspolyát nem szokták megtámadni. Ennek az okát abban kereshetjük, hogy a növény minden része sok csersavat tartalmaz.

Felhasználása

A naspolya különleges alakú gyümölcse utóérett, vagyis a fáról leszedve még nem fogyasztható. Lippai János, a Pósoni kertben erről így ír: „A nospolyafa gyümölcsét, minek előtte meglágyul, akkor szedik: de jobb, ha a fáján hagyják, hogy egyszer vagy kétszer megcsípje a dér, s edesebb legyen. Ha előbb leszedik, s szalmára rak-

ják, úgy is meglágyul, és akkor eszik ötlet nyersen, mert főve nem látam”.

A 17. század kertészének bölcs tanácsát ma is jó szívvel fogadhatjuk meg. A naspolyát október végén-november elején ajánlatos leszüretelni. A kemény, élvezhetetlen gyümölcsöket egy rétegben rakjuk ki a padláson vagy a kamrában. Nedves, párás helyen a penészesedését úgy előzhetjük meg, hogy a helyiségben a hordók kenezéséhez használatos kénlapot égetünk el. Az se baj, ha fagy éri őket. December végére – ha szerencsénk van, akkor karácsonyra – a gyümölcsök fokozatosan megpuhulnak, színük sötétebbre vált. Ízük édes, kellemes, jellegzetes. A naspolya igen tápláló gyümölcs.

Nagy értéke, hogy a naspolya akkor válik élvezhetővé, amikor szerény a gyümölcsválaszték, hiszen a déligyümölcsön kívül karácsony és újév táján csak a saját termelésű téli alma, a téli körte és a felaggatott csemegeszőlő kerül a család asztalára. Az ünnepnapok gyümölcsláját a naspolya is színesíti, sőt még a karácsonyfára is fel lehet függeszteni – ahogy régen a dióval és az aranyalmával gyakorolták.

Lekvárt, sőt zselét is lehet belőle főzni, mert sok pektint tartalmaz.

Fája nagyon szívós, az esztergályos- és az asztalosiparban megkülönböztetett értéke van. A faszobrászok is sokra értékelik. A bokor kérge és a levelei is jelentős mennyiségű csersavat tartalmaznak, ezért régebben cserzésre használták. A kéreg főzetét a népi gyógyászatban vérzések csillapítására, a magvak főzetét pedig vesekő elhajtására alkalmazták.

Wellington bélszín

Hozzávalók

A gombás töltelékhez: 1 fej hagyma, 3 dkg vaj, 40 dkg gomba, 2 ek. vörösbort, 2 ek. liszt.

A húshoz: 80 dkg marhabélszín, 2 ek. olaj, 20 dkg libamájpástétom, 30 dkg leveles tészta, 1 db tojás.

Elkészítése: A töltelékhez üvegesre sütjük a finomra vágott hagymát a felforrósított vajon. Hozzáadjuk a megtisztított, felaprított gombát és a bort. 20 percig pároljuk, majd meghintjük a liszttel, és lepirítjuk.

A húst gondosan megtisztítjuk és megmossuk, majd szárazra töröljük. Minden oldalát aranyszínűre pirítjuk a felforrósított olajon. Hagyjuk kihűlni, majd bevonjuk a pástétommal és a párolt gombával.

A leveles tésztát téglalap alakúra kinyújtjuk,

majd átkengetjük a széleit a felvert tojás egy részével. A húst a tésztára helyezük, majd gondosan becsomagoljuk vele. Sütőpapírral bélelt tepsi-be helyezük úgy, hogy az illesztés alulra kerüljön. Megszurkáljuk a tetejét villával, majd átkenjük az egészet a megmaradt felvert tojással. 180 fokra előmelegített sütőben 10 percig sütjük. A hőt 160 fokra mérsékeljük, és további 30 percig sütjük.

Majonézes kukoricasaláta

Hozzávalók: 5 dl tejföl, 1 tubus majonéz, 1 db vöröshagyma, 1 db kígyóborka, 1 konzerv kukorica, 1 konzerv zöldborsó, só, bors.

Elkészítése: Egy tálba tesszük a tejfölt és a majonézt, majd összekeverjük.

A vöröshagymát vékony karikákra, majd apró kockákra szeleteljük. Az uborkát kb. 1–1,5 centis karikákra vágjuk, majd ezt is felkockázzuk, és

a felaprított zöldségeket valamint a kukoricát és a zöldborsót beleborítjuk a majonéz és tejföl keverékébe.

Ezeket összekeverjük, majd ízlés szerint sózzuk, borsozzuk, és újra megkeverjük.

Klasszikus töltött káposzta

Hozzávalók

A töltelékhez: 10 dkg rizs, 1 kg darált sertéscomb, 1 fej vöröshagyma, 3 gerezd fokhagyma, só, őrölt feketebors, pirospaprika.

A káposztához: 1 fej savanyú káposzta, füstölt bordaszél, olaj, 2 ek. liszt, pirospaprika, 2 ek. tejföl.

Elkészítése: A rizst megmossuk, hozzáadjuk a darált húst, az apróra vágott vöröshagymát és fokhagymát, a sót, borsot és a pirospaprikát, majd óvatos mozdulatokkal össze gyúrjuk.

A káposztát ízlés szerint kimossuk, majd a lefejtett levelekbe göngyöljük a tölteléket.

A megmaradt káposztaleveleket feldaraboljuk, és a lábas aljára halmozuk, a megmosott füstölt

bordaszéllal együtt. Erre rakjuk a megtöltött káposztákat, majd felöntjük annyi vízzel, hogy ellepje. 2–3 nagyobb káposztalevéllel betakarjuk, és felfőzzük. Kb. 70–80 perc alatt fő meg (az idő a hústól is függ).

Ha megfőtt a töltött káposzta, rántást készítünk hozzá. Ehhez kevés olajat hevítünk, a lisztet megpirítjuk benne, majd a tűzről levéve pirospaprikát teszünk bele, hogy szép színe legyen, és két evőkanál tejfölt is bele-

keverünk. A káposzta levéből annyit adunk hozzá, hogy kb. egyforma meleg legyen (hőkiegyenlítés), rászűrjük

a káposztára, és összeforraljuk.

Tejfőllel és friss kenyérral tálaljuk.

Mogyorós tejsokitrüffel

Hozzávalók: 30 dkg tejsokoládé, 8 dkg tejszín, 1 csipet só, 12 dkg földimogyoró.

Elkészítése: A tejsokoládét vízgőz felett felolvasztjuk, majd kevergetéssel kézmelegre hűtjük, és apránként hozzáadjuk a kézmelegre melegített tejszínt. Hozzáadjuk a sót és 5 dkg felaprított mogyorót. Az így

kapott sűrű krémet minimum 4–5 órára hűtőbe tesszük.

A masszából kiskanállal kikanalazunk egy adagot, amiből diónyi golyókat gyúrunk, majd a maradék darált mogyoróba hempergetjük.

Tyúkhúsleves gyöngytyúkból

Hozzávalók: 1 db megtisztított gyöngytyúk, 3 db sárgarépa, 3 db petrezselyemgyökér, 0,5 csokor petrezselyem zöldje, 1 fej hagyma, 0,25 db zeller, 2 szál zellerzöld, 0,5 db paprika, 2 szál lestyanlevél, 0,5 db karalábé, 1 db burgonya, kevés ételízesítő, kevés egész kömény, pár szem egész bors, só, csigatészta.

Elkészítése: Az összedarabolt tyúkhúst felteszük főni egy kb. 5 literes fazékban, háromnegyedig megtöltve vízzel.

Amikor forr, a habszót leszűrjük. Ezek után bezöldségeljük és megfűszerezzük, és lassú tűzön főzzük a levest.

Amikor puha a hús, leszűrjük. Külön tálcákra tesszük a zöldségeket és a húst.

A húsléből egy kisebb fazékba merve kifőzzük a csigatésztát a csomagoláson található utasítás szerint, majd leszűrjük, és a leveshez kínáljuk.

Klasszikus olasz tiramisú

Hozzávalók: 3 db tojás, 10 dkg cukor, 50 dkg mascarpone, 20 dkg babapiskóta, 3 dl presszókávé, kakaópor.

Elkészítése: A klasszikus tiramisú elkészítéséhez a tojásokat szétválasztjuk. A sárgájákat egy nagy tálban felhabosítjuk a cukor felével. Hozzáadjuk a mascarponét, és simára keverjük.

A tojásfehérjét a maradék cukorral kemény habbá verjük fel, majd spatulával, óvatos mozdula-

tokkal beleforgatjuk. A babapiskóták felét a kávéba mártjuk, és lerakjuk egy rétegben egy üvegtál aljára. Rásimítjuk a mascarponés krém kétharmadát. Ugyanígy megismételjük a réteget.

Végül a tiramisút a hűtőszekrénybe tesszük 2–3 órára. Kakaóporral megszórva kínáljuk.

Hókunyhó

Hozzávalók

A kókuszos részhez: 1,5 dl tej, 1 ek. cukor, 1 cs. vaníliás cukor, 1 ek. liszt, 8 dkg kókuszreszelék.

A kekszes részhez: 25 dkg háztartási keksz (darált), 4–5 dkg porcukor, 2 ek. kakaópor, 10 dkg vaj (vagy margarin), 1–2 ek. rumaroma, 0,5 dl tej, olaj.

Elkészítése: A kókuszos részhez a tejet felforrósítjuk a cukorral, majd simára keverjük benne a lisztet és alacsony lángon besűrítjük, azután hozzáadjuk a kókuszreszeléket és hagyjuk kihűlni.

A kekszes részhez egy tálba szórjuk a kekszet, hozzákeverjük a porcukrot és a kakaóport, majd hozzáadjuk az olvasztott vajat, az aromát és annyi tejet, hogy összeálljon a massa.

A citromfacsarót olajspray-val enyhén befújuk (vagy kezünkkel étolajjal kissé beolajozzuk), majd kevés kókuszos masszát belenyomunk a facsaró csúcsába és teljesen kitöltjük az üreget a kekszes masszával, majd erősebb mozdulattal kiütögetjük a formából.

A kunyhókat megszórjuk kókusszal és 1–2 órára hűtőben dermesztjük.

Humorsarok

Szökés

Az egyik börtönőr a másikhoz:

- Képzeld, a 152-ből megszökött az éjjel valaki.
- Na, hála istennek, már három napja nem tudok aludni a fűrészelés miatt!

Hadiflotta

A férfi felvételle jelentkezik a hadiflottához, hát megkérdezik tőle:

- Úszni tud?
- Úszni? Azt minek? Hajó nincs?

Esküvőre megyünk

- Jean, hozza a fürdőnadrágomat!

- Dehát uram, éppen az Ön esküvőjére megyünk!

- Tudom, de úszni szeretnék a boldogságban.

Kvantumfizika

- Pistike, melyik a kedvenc tantárgyad?

- A kvantumfizika.
- De hiszen ti még nem is tanultok kvantumfizikát!
- Hát éppen ezért!

DR. BUBÓ- IDÉZET	2	SZURKOLÓ- TÁBOR	JÓD KOCSEMA RÉSZE TÖLT	ÉJFÉLI	GRAMM MAGYAR OPERA- ÉNEKESNŐ TERMÉSZE- TES	ELEKTRON- VOLT	MÉTER ... THIERRY - FRANCIA - SZÍNÉSZNŐ SILEC VIASZA	KÉN	BEREG- SZÁSI KERAMIKUS, FESTŐ (ZSUZSANNA)	NITROGÉN BRAZIL VÁROS PALAKÓ TAJSZÓVAL	HELYSÉG AZ ÖKORMEZŐI JÁRÁSBAN	
1												A
MAGYAR GYURMA- FIGURA				ABOLCSÉSSÉG KELTA ISTENNŐJE ÉPÍTÉS (ANTAL)				CSEH ÉPÍTÉS (JOSEF) TONNA				
A KÖZELIT FÉLÉVI			PALATINA ÉS NITROGÉN ... POETICA - MŰVÉSZI HITVALLÁS			MAGAS, DÍSZES RAVATAL						
		ÉPP HOGY ESIK				ÖN LEKASZÁLT, SZÁRAZ FŰ		ELŐTAGKÉNT ÖSKORI				
3								BORSMAGI ALFÖLDI RÉSZLET!		KRÓM KLÓR ÉS OXIGÉN		
DR. NÉMÉT- AMERIKAI ÍRÓ, KARIKATU- RISTA				HATÁROZOTT NEVELŐ RÉSZBEN LEIHATÓ!		MEG- GYŐZŐDÉS VÉKONY FAÁRU			FIATALOK KÖSZÖNÉSE LABDARUGÓ SZÖVETSÉG			
CIRKÓNIUM ES HIDROGÉN ZABSZEMI			MUZSIKÁL TILTÁS			MAGYAR VÁLTÓPÉNZ TELESPORT						
				ERRŐL A HELYRŐL, NÉPIESEN KÁLIUM				KUTYA CSEMEGÉJE SZEMÉLYE				
DÉLKELET- ÁZSIAI NEMZETEK SZÖVETSÉGE	É									ITTRIUM		

Plusz egy vicc

KAREN CHANCE: A SAJÁT FÉ-
LELMEINK ELLENI LEGJOBB
GYÓGYSZER ...

Kétbetűs szavak: AR, ÁR, AT, AZ, CZ, DU, IL, JÉ, OZ, RH, RO.

Hárombetűs szavak: ABA, AJK, ALE, DDT, DKS, ÉPP, ÉTA, IZA, IZÉ, SAM, SER, SLO, SOK, SSS, SÜL, SZS, TAK, UAZ.

Négybetűs szavak: ADAT, AMPA, ÁTAD, BÉKA, ÉLED, KAPA, KEEK, MERU, MIRA, OLÁH, SÉMA.

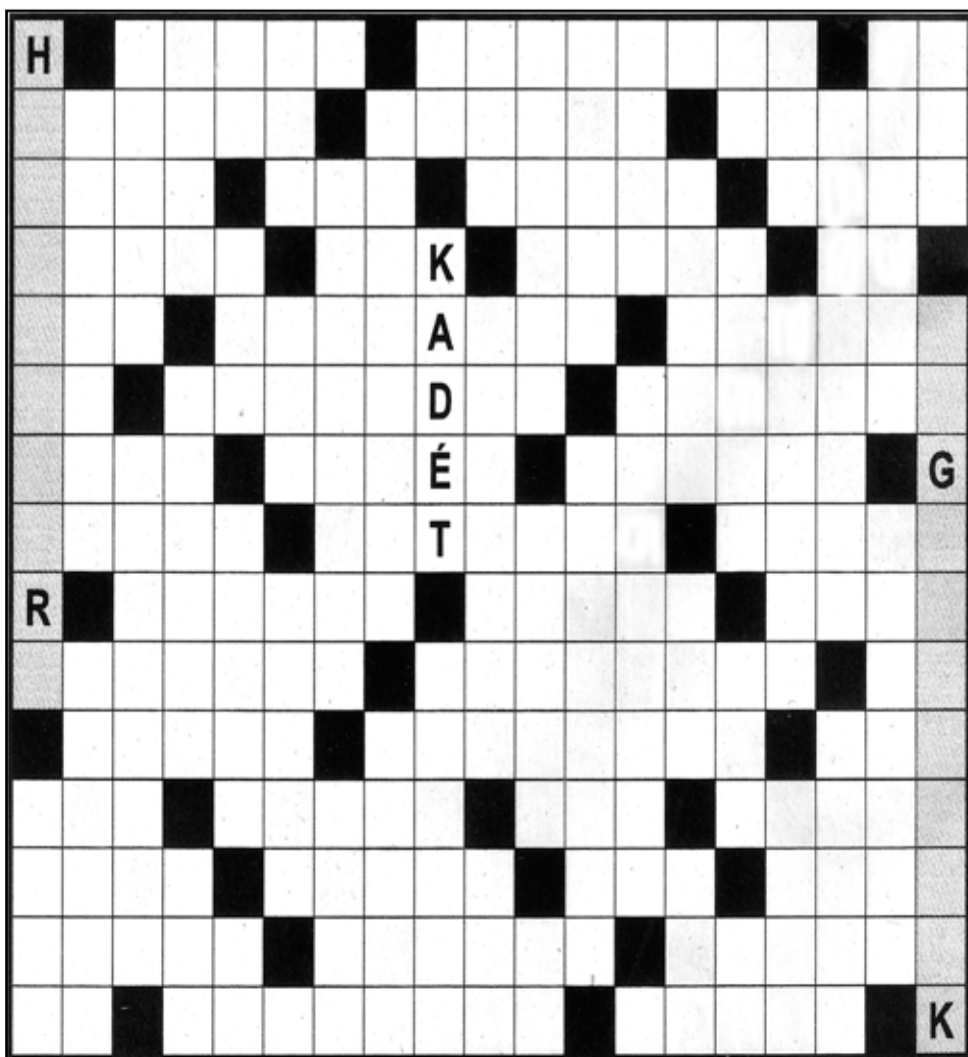
Ötbetűs szavak: AMELY, ÁSOTT, ÉGIEK, HATÁS, KADEF, KARIB, KAROS, KELIM,

KORES, MATÁV, MEKKA, MOBIL, PE-
TIT, RAHAT, RALÉP, RÉMES, ROLÁD,
ROVAT, SIMON, SPRAY, SZABÓ, TO-
LÁS, VASAL, ZAMAT, ZETOR.

Hatbetűs szavak: APADOZ, AVAROK,
ÉKEZET, ÉPÜLET, HALÁSZ, JAPURÁ,
KELETI, KÓSZÁL, KOTLIK, PAPAN,
SOKÁRA, SZAVAL, SZEZÁM.

Hétbetűs szavak: BARBARA, LETA-
KAR, LIPARIT, PISSZEG, TÉTELES, VA-
LÓSÁG.

Nyolcbetűs szavak: ASZTALOS, CSAHO-
LÁS, ÉKESEDIK, HALÁSZIK, KIRÁN-
DUL, KISTELEK, LAZSÁLÁS, SEJTE-
LEM, SETESUTA, SZTANIOL, VADÁ-
SZAT, VARÁNUSZ.

REJTVÉNYMOZAIK

Helyezze el a megadott mozaikalemezeket a nagy ábrában úgy, hogy ott egy szabályos keresztrejtvény alakuljon ki! Az ábra kitöltése után a megfelelő betűket másolja át a különálló hálózatba, ahol a vicc poénját kapja megfejtésül!

- Pistike, most Arkhimédész törvényéről foglak kérdezni. Mi lesz, ha beülsz egy vízzel teli kádba?

